AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 37-tas | Tel. Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 10-tą RUGSĖJO (SEPT.), 1932 M. | Kaina 5 Centai | Vol. XVI

Prof. Roemeris Sugrįžo Lietuvon iš Hagos. P. T.

Sugrįžęs iš Hagos Lietuvos tautinis teisėjas Klaipėdos byloj prof. M. Roemeris priėmė "Lietuvos Aido" redakcijos atstovą ir pasidalino su juo savo įspudžiais.

— Kaip, pone profesoriau, vertinate Hagos tribunolo sprendimą? — buvo paklaustas prof. Roemeris.

— Laikau jį Lietuvai labai svarbiu. Sprendimo interpretavimas platus. Jis juridiškai pagrįstas ir iš jo motyvų bus galima daryti išvadų įvairius klausimus sprendžiant.

Dėl šešto punkto, liečiančio Klaipėdos seimelio paleidimą, mums nuliusti netenka. Nors aš pareiškiau dėl to punkto savo atskirą nuomonę, bet jo neigiamą išsprendimą nelaikau tokiu blogu. To punkto išsprendimas, savo rušies kompromisas. Iš vienos pusės, nežiurint palankaus Lietuvai sprendimo, mes turim buti Klaipėdos reikaluos atsargus, o iš kitos pusės tas punktas nepatenkintai vokiečių viešajai opinijai sako, kad Haga yra objektyvi.

— Kaip, pone profesoriau, bendrai žiurite į vokiečių spaudos nepasitenkinimą?

— Grįždamas per Vokietiją jos spaudoj skaičiau aštrių priekaištų ir puolimų ir Hagai ir Lietuvai. Bet galu gale kas kreipėsi į tarptautinį tribunolą, kas šaukėsi ten teisės globos?

Juk ne Lietuva, o patys vokiečiai prašė bylą iškelti. Tai ramiai reiktų sprendimas ir priimti. Hagos autoriteto joks triukšmas sumažinti negali. Svarstydamas bylą tribunolas neėmė dėmesin valstybinių jėgų santykio, o interpretavo klausimą iš esamų aktų.

Jis siekė suprasti šalių norą, o koks sprendimas joms bus geras ar blogas, su tuo nesiskaitė. Hagos tribunolo teisėjai vadovavosi tik savo sąžine ir tuo Haga savo autoritetą išlaikė. Ji jo nustotų tuo atveju, jei stipresni panorėtų diktuoti, kad teismas jiems tarnautų. Tuomet jis jau nebutų teismas.

— Koki Tamstos šiaip įspudžiai iš bylos?

— Kaipo teisėjas, aš buvau ypatingoj padėty ir dėl to daug ko pasakyti negalėsiu. Kai kada musų visuomenėj netikrai įsivaizduojamas Hagos teismas.

Teisėjai nėra joki valstybių atstovai. Jie renkami Tautų Sąjungos tarybos ir plenumo. Kai kurie jų išrinkti net prieš savo valstybių vyriausybių norą. Kalbant apie pačią bylą, reikia pasakyti, kad ji buvo viena sunkiausių. Joje buvo paliesti ne vien konvencijos, bet ir konstitucinio pobudžio klausimai.

Tokius klausimus Haga svarstė pirmą kartą.

Kaip rimtai Hagos teismas į bylą žiurėjo, jau liudija jos nagrinėjimo laikas. Ji svarstyta daugiau kaip du mėnesius. Tai buvo nelengvas dalykas. Juk reikia atsiminti, kad net teisme iš trijų vienos valstybės teisėjų atsiranda nuomonių skirtumų, o kur 15 teisėjų ir dar žymių teisininkų, kurie priklauso įvairioms valstybėms su skirtingomis teisės ir valstybingumo koncepcijomis.

Vien neviešų posėdžių teismas turėjo į 40—50. Bylą svarstant pasireiškė didelis teisėjų drausmingumas ir sąžiningumas. Visų jų bendras amžius apie 1000 metų. Kai kurie jų, kaip rumunas Nagulescu, savo kraštuose turi milionnierių vardą, papratę prie komforto. Sėdėti jiems teisme — tik nuostolis. Tačiau per visus posėdžius neatsitiko, kad kuris nors teisėjų butų suvėlavęs bent 5 minutėms.

Jie nuodugniai su byla susipažino, įdėjo į ją daug darbo. Plačioji publika gal matė tik tiek, kad sėdi 16 senyvų Aklosios Temydos žynių, tylinčių kaip sfinksai. Ne, teisėjai neviešuos posėdžiuos buvo gyvi žmonės, strategai! Jie, ieškodami tiesos, karštai gynė savo argumentus: siekė jais ir kitus įtikinti. Ėjo smarki intelektualinė kova. Čia pat aš noriu pabrėžti, kad teismui buvo susidarius labai graži nuomonė apie Lietuvos vyriausybės agentą p. Sidzikauską. Jis gražiai ir taktingai pasirodė, daug dirbo.

Labai atkakliai gynė savo nusistatymus ir signatarų agentai. Hagos teismo narių objektingumo naudai ir vėl tenka pasakyti, kad teisėjų argumentų linija nevisuomet sutapdavo su savo šalies vyriausybių agentų linija. Sprendimo autorius Klaipėdos byloje yra anglas teisėjas Cecil Hurst.

Italija Priims 5 Dienų Darbo Savaitę

Roma. — Italija ketina priimt penkių dienų keturiadešimts valandų darbo savaitę kaipo budą suteikt užsiėmimus 1,000,000 bedarbiams. Korporacijų Ministerija atsikreipė į pramones nelaukdami ką kitos valstybės galutinai nuspres kas link penkių dienų darbo savaitės pasiulymo, kurį Italija padavė Tarptautiniam Darbo Ofisui.

Yra apie 5,000,000 darbininkų organizuotose pramonėse, išimant ukininkystę. Jeigu streikai butų prašalinami ir griežta drausmė uždėta per darbininkų ir darbdavių organizacijas, valdžia galėtų patart arba įsakyt, kad butų įvykdyta keturiasdešimts valandų sistema

Laukiama Susirėmimo Kinų su Japonais

Šangajus. — Čia jaučiama aiškus įtempimas Šangajuje, Peipinge, Cantone ir kituose apgyventuose centruose. Šeši tukstančiai kiniečių kareivių buvo barakuose prisirengę sutrukdyt jei iškiltų kokių neramumų. Tuo pačiu laiku kiniečių vyriausybė Šangajuje protestuoja prieš japoniečių pulkų manevrus, sakydami, kad japoniečių perdrąsus pasielgimai tik ieško pavojų. Teipgi Peipingas neramus, nes prieš japoniečius nusistatę studentai yra nesuvaldomi vis daugiau, artėjant rugsėjo 18-tai dienai, kada įvyksta metinės sukaktuvės nuo prasidėjimo Japonijos užpuolimo Mandžiurijoj. Japoniečiai vienok, mėgina laikytis ir visuomet rodyt vešai kad daug nukenčia, ilgiausia kaip galima.

Joseph V. McKee Paskirtas New Yorko Majoru

New York. — Rezignavus iš miesto majoro vietos Jimy Walkeriui, nauju miesto majoru paskirtas Joseph V. McKee, kuris pradėjo savo pareigas eiti rugsėjo 6 d. Atrodo, kad naujo majoro pirmuoju sunkiu darbu bus sumažinti miesto tarnautojams algas, kurių dabar **miestas per vieną dieną išmoka lygiai $1,000,000.**

Komisija darbo sąlygas ir ekomomiją tirti surado, kad vietoj ekonomizuoti, Walkeris per šešis metus padidino tarnautojų skaičių net 32,380. Komisija naujojo majoro reikalauja, kad metinių algų sąmatos butų sumažintos $35,291,000 suma. Pateiktas planas sumažinti tarnautojams algas nuo 8 iki 20% kategorijomis.

Laikinasis New Yorko miesto majoras nustebino didžiuosius miesto valdininkus savo įsakymu, sumažinti visų departamentų direktoriams ir komisionieriams algas, kurie gauna nemažiau $15,000, metams. Kai kurie dabar gauna $25,000, tačiau ir jiems bus nustayta alga tik $12,000 metams. Vadinas kai kam algos bus sumažintos 50%. Tarnautojams, gaunantiems mažas algas, algos nebus sumažintos.

Majoras McKee nemažiau nustebino komunistus, kada jis jiems pranešė, jog sutinka pasikalbėti miesto rumuose ir išklausyti jų reikalavimus bedarbių klausimu. Laikinam majorui darant staigius pakeitimus Walkerio politikoje ir miesto administracijoje politinės miesto grupės ruošiasi rudenį miesto majoro rinkimams, kuriuose, sakoma, kandidatuosiąs ir nesenai rezignavęs Jimmy Walkeris.

UKININKAI PIKIETIERIAI DUODA PIENĄ UŽ DYKĄ

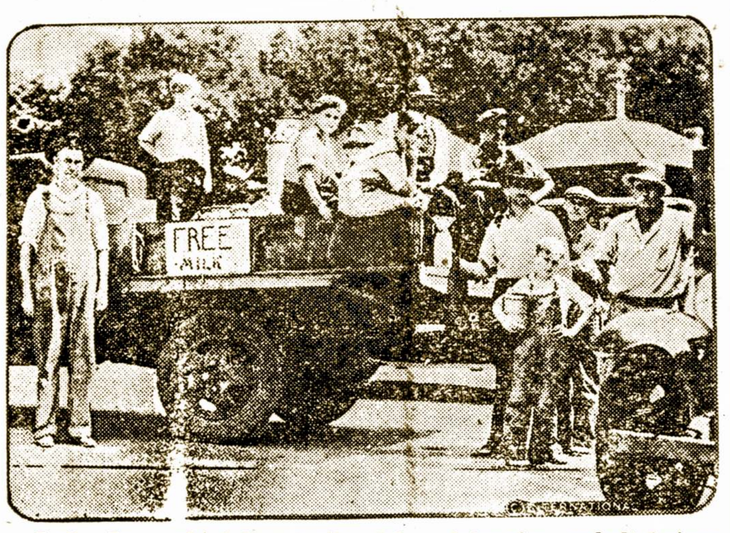

Laike Iowa ukininkų straiko del pasistengimo pakelt kainas, žmonės, kurie pikietavo kelius į Iowa Miestą, išdalino pieną už dyką piliečiams, kad vaikai nekentėtų.

Iš Ukininkų Streiko

Des Moines, Iowa, rugs. 6 — Des Moines mieste įvyko slapta ukininkų ir vadų konferencija, kurioje apkalbėti streiko prieš žemas kainas reikalai. Susirinkę nutarė streiką tęsti ir toliau ir mėginti jį išplėsti į kitas valstijas. Bet tuo tarpu nieko nedarys ir lauks kelių valstijų gubernatorių konferencijos rezultatų. Konferencija įvyksta penktadienį.

Tuo tarpu dauguma kelių Iowa valstijoje tebėra pikietuojami. Prie Sioux City tarp pikietų ir streiklaužių ukininkų įvyko susirėmimas, kuriame keturi nukentėjo. Keli streiklaužiai ir pikietuotojai buvo sužeisti prie Correctionville, kur penki trokai mgino įvežti galvijų ir kiaulių į skerdyklas. Kitose valstijose — Dakotoje, Nebraskoje ramu.

Majestic, Tenn. rugs. 6. — Tenn. valstijos pienininkų draugija pranešė perdirbimo stotims, kad 40,000 galionai pieno bus išpilti į Mississippi upę, jeigu stotys nesutiks pakelti kainas.

SUDARYTAS NAUJAS MEKSIKOS MINISTERIŲ KABINETAS

Meksikos Miestas, rugs. 6. — Naujai išrinktas Meksikos prezidentas gen. Abelardo Rodriquez dabar paskelbė ministerių kabineto sąstatą. Septyni ministeriai yra rezignavusio prezidento Rubio ministerijos nariai. Užsienio minsteru — Manuel Tellez, karo—gen. Pablo Quiroga ir vyriausiu prokuroru buvęs prezidentas Portes Gil. Ortiz Rubio rezignavo del nesutikimų su gen. Plutarco Elias Calles, kuris skaitomas įtakingiausiu žmogumi Meksikoje.

LENKIJA IR RUSIJA MAINYSIS KALINIAIS

Varšuva. — Valdžia praneša, kad Lenkija ir Rusija pasekmingai užbaigė derybas del politinių kalinių apsimainymo. Lenkija norinti pradėti panašias derybas ir su Lietuva, tarpininkaujant Lietuvos Raudonam kryžiui, bet "Lietuva stataiti kliutis".

DARBO ŠVENTĖS AUKŲ SKAIČIUS SIEKIA 140

Chicago, Ill. — Priskaitoma, kad pereitą, Darbo šventės dieną, visoje J. V. automobilių katastrofose, vandenyje, orlaiviuose žuvo 140 žmonių. Politiniai vadai, kurie tą dieną drožė ilgas kalbas, pranašauja, kad "gerovės laikai" netrukus grįš.

NAUJAS MEKSIKOS PREZIDENTAS

Mexico City, rugs. 5. — Atsistatydino Meksikos prezidentas Rubio. Nauju prezidentu kongresas paskyrė karo ministerį gen. A. L. Rodriguez.

Darbo Federacija Stovi už Darbininkų Apdraudą

Pittsburgh, Pa. — Darbo Dienos šventėje Pittsburghe kalbėjo Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green, kuris pareiškė, kad organizuotų darbo žmonių tikslas bus padidinti darbininkų algas, įvesti Amerikoje nuo nedarbo apdraudą ir pilnai aprupinti dabartinius bedarbius. Bendrai pagerinti darbininkų buvį Amerikoje, Green numato reikalingumą apdėti turtuolius ir didžiąją pramonę dideliais mokesčiais, kad tuo kartu but galima užtikrinti darbininko pragyvenimą.

Jis nurodė, kad Darbo Federacijos tikslas yra už tuos darbininkams pagerinimus kovot, ir ji kovos.

Nepaprasta Vagystė Chicagoje

Chicago. — Paskutinėmis dienomis 8 prityrę banditai atplėsė 350 apsaugos dežučių Koho kompanijos, 260 So. Halsted gatvės. Liaudis išgazdinta nuolatiniu bankų bankrutu pradėjo nuomuot apsaugos dežutes ir ten dėt savo pinigus, iš ko piktadariai dabar pasnaudojo.

Pereitą šeštadienį po pietų kuomet bankinis kontoras užsidarė, banditai įsilaužę ant viršaus įstaigos ir paėmę nelaisvėn ten esančių 10 žmonių, pradėjo savo darbą, kuris tęsesi 14 valandų ir tik 4 val. sekmadienio ryto jie užbaigė niekeno nepastebėti. Mat, banditai turėjo porą savo policistų, kurie padarė tvarką. Ant pirmo gyvenimo radosi bankinė kontora, o ant dviejų viršutinių aukštų buvo išnuomuoti gyvenamieji namai, kuriuos rados 10 žmonių. Banditai visus surinkę suvarė į vieną vietą ir pastatė po apsauga. Tarpe nelaisvių buvo vyrai, moterys ir dvi 7 ir 13 metų mergaitės.

Kada nelaisviai buvo sutalpinti ten kur reikia, banditai pradėjo gabėnt nuo gatvės iš automobiliaus visokius įrankius ir elektra varomus pjautuvus ir gražtus. Susinešę ką reikia griebesi darbo. Jie pragręžė 18 colių gelžbetoną prie apsaugos dėžių. Gi kad dasigavus prie paties saugos centro jie pramušė plieninę apsaugos 3 pėdų pločio skylę.

Kada jau dasigavo jie prie apsaugos dėžučių, jie pasiėmę su savim pinigus nešėsi juos ant antro aukšto. Banditai visą laiką dirbo pirštinėmis apsimovę kad nepalikus ženklo.

Išeidami banditai prisiminė antro gyvenimo šeimininkui Lašickui, kad esą jis dabar galįs atidaryti brangakmenų krautuvę, nes jam palieką didelį turtą. Banditai išeidami pasigriebė apie milijoną dolerių vertės visokio turto.

Plieno Šalmo Veteranų Suvažiavimas

Berlynas, rugs. 5. — Vokiečių plieno šalmo karo veteranai baigę suvažiavimą turėjo paradą, kuriam dalyvavo apie 200,000 uniformuotų vyrų. Paradas įvyko akyvaizdoje kanclerio von Papeno vyriausybės narių, įžymiųjų kaizerio laikų generolų ir buv. sosto įpėdinio.

Karo veteranų koliumnos paskui koliumnas iš Potsdamo numaršavo į paradų sritį Tempelhofą ir tenai prisiekė savo ištikimybę von Papeno vyriausybei.

Savo keliu prezidentas Hindenburgas pasirašė specialių įstatymą, kuriuo remiantis bus vykdoma von Papeno ekonominė programa, neatsiklausiant nė parlamento.

Šiame karo veteranų Plieno Šalmo sąjungos suvažiavime dalyvavo kancleris von Papen'as su savo kabineto nariais, kurių dauguma yra buvę didžiojo karo generolai. Taip pat buvusis sosto įpėdinis, kurį karo veteranai triukšmingai sveikino. Generolų priešaky buvo garsus fieldmaršalas A. von Mackensen'as.

Suvažiavimas buvo sporto rumuose, kur yra vietos 150,000 žmonių. Veteranai pilkose uniformose.

Parlamentarizmas yra miręs, pareiškė karo veteranų vadas Fr. Seldte kalbėdamas. Atėjo laikas kariškiams imtis valstybės vairo. Menkesnės kokybės žmonės turi pasitraukti. Vidaus valdžios dvasia sulužus. Mes atvykome, kad čia ilgiau pasilikti. Valstybė reikalinga privalomojo kareiviavimo. Tai svarbiausias vokiečių tautos tikslas.

Toliau Seldte kalbėdamas patvirtino kanclerio von Papen'o vyriausybės programą Vokietijos atstaymui ir įvairioms reformoms. Pareiškė, kad Weimaro konstitucja yra neatitinkama, kad ji reikalinga keitimo. Tauta nieko gera negali atsiekti su tokia konstitucija, kaip kad ir su Versailio taikos sutartimi.

Prancuzai Nervuojasi

Paryžius, rugs. 5. — Prancuzijos vyriausybė apimta baimės ir nepaprastai nervuojasi. Jai baimę daro Vokietijos reikalavimas lygaus su kitomis valstybėmis apsiginklavimo ir milžiniškos vokiečių karo veteranų demonstracijos.

Pati vyriausybė nuduoda, kad ji vokiečių reikalavimus ir visą jų triukšmą įgnoruoja. Bet laikraščiai daug apie tai rašo. Jie puola vokiečius ir įspėja savo vyriausybę prieš nenumatomus vokiečių žygius.

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVOS POPIEROS FABRIKAS PILNAI MODERNIŠKAS

Kaunas. — Netoli Kauno Petrašiunuose baigiamas statyti popieros fabrikas, kuris šių metų pabaigoj pradės veikti. Fabrikas gamins įvairią popierą: laikraštinę, vyniojamąją ir rašomąją. Popierai gaminti svarbesnioji medžiaga bus eglės medis ar popiermalkės, o geresnės sušiai — celiulioza ir skudurai. Fabrike galės dirbti 300 darbininkų. Per metus fabrikas ketina pagaminti apie 6,000 tonų įvairios popieros. Tuo tarpu šios popieros užteks visai Lietuvai.

Fabrikas pastatytas ir įrengtas pagal paskutinius technikos reikalavimus. Taip pat šalia fabriko gražiai sutvarkytas ir Nemuno krantas. Visas fabriko pastatymas ir įrengimas kaštuoja apie 7 milionus litų.

HITLERININKAI SUŽEIDĖ LIETUVOS VALDININKĄ

Tilžė. — Naktį iš rugpiučio 13 į 14 d. rajono viršininkas p. Steponavičius, laikinai prikomandiruotas į Panemunę, kartu su vokiečių valdininku, valstybės gynėju p. Flink užėjo į Tilžės kavinę "Kaiserkrone'. Ten buvę hitlerininkai ėmė pulti p. Steponavičių, kuris buvo uniformuotas. Taip pat jie puolė p. Flinką, kam jis draugaująs su lietuviais. Pagaliau hitlerininkai pareikalavo, kad Steponavičius iš kavinės išeitų. Kaip tik jis išėjo į gatvę, gatvėj buvę hitlerininkai, puolė jį ir pradėjo mušti lazdomis ir kumštimis. Visas kruvinas ir su didele žaizda galvoj, Steponavičius įbėgo atgal į tą pačią kavinę. Buvo pašaukta policija, kuri areštavo tris hitlerininkus. Dabar areštuotieji paleisti.

KNYGŲ PRODUKCIJA LIETUVOJE 1931 M.

Per 1931 m. Lietuvoje buvo išspausdinta viso 1,070 atskirų leidinių, kurie pagal suskirstymą atrodo taip: socialinių mokslų—264 knygos, pritaikomųjų mokslų—230 kn., literaturos—162 kn., meno—109 kn., tikybos—80 kn., bendrųjų raštų—68 kn., istorijos ir geografijos—68 kn., matematikos-gamtos — 58 kn., kalbotyros—31 kn., filosofijos 18 knygų.

Iš išspausdintų 1,070 leidinių lietuvių kalba—1,014, žydų—26, vokiečių—15, lenkų—8 ir kitomis kalbomis—7.

Pažymėtina, kad kiekvienais metais Lietuvos leidinių skaičius didėja. Nors ir dejuojama del rinkos leidiniams, bet vis delto šioje srityje matyt didelė pažanga.

KLAIPĖDOJ IPLAUKĖ 138 LAIVAI PER MĖNESĮ

Klaipėda. — (Elta). Liepos mėn. Klaipėdos uoste buvo ypatingai gyvas laivų judėjimas. Iš viso į uostą įplaukė 138 laivai. O pereitais metais tuo pačiu laiku tik 89. Keleivinių laivų įplaukė 64 vokiečių, 10 — danų, 5 — anglų, vienas — norvegų, 32 — švedų, 4 — suomių, 2 — lietuvių, 3 — latvių, 15 — anglų ir 2 — estų. Iš laivų vėliavų negalima spręsti, kad su ta valstybę Lietuva turi didesnius prekybos santykius kurios atplaukia daugiausia laivų, nes, pav., daug vokiečių laivų veža prekes ir iš kitų valstybių. Atvežta prekių už 13,692,700 litų, išvežta už — 10,113,373 litus.

Daugiausia įvežta cemento, anglies ir geležies. Išvežta bekono, sviesto, celiuliozos ir miško.

SERGA MIRONAS

Kaunas. — Vyriausias kariuomenės kapelionas kun. Vl Mironas serga lengvu gerklės uždegimu. Vaikščioti jis gali, bet tik apsirišęs kaklą.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

Darbai pas mus labai blogai eina jau trečias metas. Nors vietinei anglų laikraščiai ir džugina žmones, kad artinas geri laikai, o pas mus kas kart atroda kad laikai ein blogyn — vis dar paleidinėja nuo darbo darbininkus, viskas tuom kart apmirę, visa pramonė, o sykiu ir Lietuviškos Draugijos mažai ką veikia nors jų yra daug, o ir gana skaitlingų nariais, bet veikimo nėra. Taipgi ir SLA 124 kuopa mažai ką veikia, bet jai nėra ką sakyti: Viena blogi laikai, — kita, daug pakenkė tas paskutinis Pittsburgo Seimas arba Seimo Delegatų balsavimai ant Pildomosios Tarybos Viršininkų. Daugelis musų kuopos narių labai nepatenkinti tuom Seimo sauvališku pasielgimu ir narių teisės paniekinimu, toks pasielgimas pakenkia netik kuopų veikimui, bet ir visam Susivienijimui, nes demoralizuoja narius.

S. Pikturna, 124 kp. naris.

Nuo Red. — Tas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 37-sis Seimas jau netaip blogas buvo kaip kad jį politikieriai perstato ir todel rodos 124-tai kuopai nėra ko nusimint. Kol partijos rupinsis tik partijų,, o ne Susivienijimo reikalais, tol jie nesusipratimai bus. Tuos nesusipratimus panaikins patys eiliniai nariai, kada pradės permatyt apgaulingą SLA politikierių politiką. Reikia atmint, kad Pittsburgo SLA 37-to seimo tarimai buvo pravedami ne vieno žmogaus, o didžiumos delegatų balsų. Ir taipgi reikia žinot, kad seimai yra Susivienijimo aukščiausią įstaigą, kur tarimai eina ne sulig vieno ar kito delegato noro, bet sulig didžiumos.

New York, N. Y.

Didžiojo New Yorko, Brooklyn, Newark, ir apielinkės lietuviai didžiai sujudo darbuotis rengimu aviacijos dienos, šioje didžiulėje lietuvių kolonijoj, iš kurio tai parengimo pelnas bus skiriamas paramai lietuvių lakunų skridimo kelionei iš New York į Kauną, ateinančiuose metuose.

Rugpiučio 24 d. buvo sušauktas abelnas susirinkimas iš viso didžiojo New York'o ir apielinkės, plačiau apkalbėtas visas reikalas, ir išrinktas komitetas iš 18 asmenų. Rugsėjo pirmą dieną šito komiteto buvo sušauktas organizatyvis susirinkimas, Lietuvos Generalio Konsulo patalpoje. Aptarus darbo planus, pasirodė, kad komitetas dar yra per mažas pasiskirstant pareigomis buvo koptuota daugiau narių į komitetą. Organizacija susidarė sekamai:

1. Egzekutyvis Komitetas: Ginkus, pirmininkas; Antanavičius, vice-pirmininkas; Jurgėla, I-mas sekretorius, Mažeika, II-ras Sekretorius; Ambrazevičius, iždininkas.

2. Spaudos Komisija: Strimaitis, Dragunas, Kružintaitis, Baltromaitis, Mažeika.

3. Finansų Komisija: Strumskis, Kasparas, žiužda.

4. Programų Komisija; Klinga, Staniulis, Stanišauskas, Sereika, Lit. Kaminskas, Valaitis, Akelis, V. Kaminskas, Očikis, Rudnikas.

5. Organizacijos Komisija: Visminas, Smitrus, Paulauskas, Mučinskas, Baltrukonis Liutvinaitis.

Iš Aviacijos Komisijos suradimui vietų (kuri buvo jau praeito susirinkimo laikinai paskirta) pranešimų, pasirodė kad galima gauti Newark Aero Field ir North Beach, Curtis Field, su prieinamomis išlygomis. Nutarta rengti dvi dienas: rugsėjo 24-tą Newark, N. J. ir rugs. 25-tą North Beach, didžiajame New Yorke.

Įžanga bus nemokamai tiems, kurie bus iš anksto nusipirkę bilietą skridimui oran, tomis dienomis, tuomi pat orlaiviu, kuriuomi lakunai kap. St. Darius, ir Lak. S. Girėnas, skris iš New York į Kauną. Jie vadinsis rėmėjais šios ekspedicijos, ir tiem visiem, kurie turės išanksto pasirupinę įsigyti Aviacijos ženklelius.

Bilietai bus dviejų rušių, tie, kurie mokės vieną dolerį, bus kaipo remėjai, jų vardai bus įrašomi į remėjų knygą, ir suorganizuojami į grupes po 10 ypatų, trauks liosus, kuris vienas bus laimingas ištrauks laimėjimo liosą, tai turės progos skristi oran. Antra rušis, bilietų bus tris doleriai, kurių vardai bus įrašomi į remėjų knygą ir kiekvienas turės teisės skristi oran. Bilietus, ir ženklelius jau dabar galima gauti pas Finansų komisija, arba galima pasiteirauti bent pas vieną iš komiteto narių.

Aviacijos dienomis, patys lakunai sudarys dienos programa, parodys savo gabumus, besivartydami ore, ir nusileisdami parašiutais, tose vietose, kur aerodromų savininkai duos leidimą.

Todel pageidaujama yra, kad kiekvienas lietuvis, susidomėtų tuo įvykiu, ir pasirupintu, imti dalyvumą aviacijos dienomis. Tu rėsite progos palakstyti ore, ir paremsite tuomi kelionę skridimui Lietuvon, minėtų musų drąsuolių.

A. B. Strimaitis

ARLINGTON, MASS.

REZOLIUCIJA

SLA. 175k. Arlington, Mass., savo mėnesiniam susirinkime, visapusiškiai apsvarsčiusi įvykius 37-tam Seiman, vienbalsiai išnešė sekančią Rezoliuciją:—

Mes atrandam, kad Seimas buvo pripakuotas neteisingais ir nelegališkais delegatais, ir suprantam, kad tas buvo padaryta musų organizacijoj įsivyravusių politikierių, vadovaujant pp. Gegužiui ir Bačiunui, kuriuodu su savo draugais ir pritarėjais susitarė ir tuomi išstatė Susivienyjimą į pavojų, kad politikieriai savo naudai musų organizacijos reikalais galės sau karjieras daryti ir musų eilinių narių teises visai paneigti, o organizacijos ateitį tarp savęs pirkti ir parduoti. Prieš tokias nešvarias politiškas intrigas ir sąmokslus musų organizacijoj, mes šiuomi viešai pareiškiam protestą, atsišaukiam į kitas kuopas sudaryti bendrą frontą, kad visus mųsų organizacijos politikierius sudrausti, ir bent ateinančiame Seime padarytas klaidas atitaisyti.

Išteisinimas Pildomosios Tarybos su išeikvojimą Susivienijimo suvirš $30,000.00 yra nedovanotinas dalykas; paneigimas visuotino balsavimo davinių išrenkant mažiausiai balsų (Gegužį, Stanislovaitį ir Mockų), yra paniekinimas per 25 metus Susivienyjimo įsigyvenusios tradicijos (išrinkti tik tuos, kurie daugiausiai balsų visuotinuose balsavimuose yra gavę); neatkreipimas atydos į kuopų įnešimus ir eikvojimas Seimo laiko tik politiškoms deryboms yra neatleistinas prasižengimas prieš organizaciją ir jos narius, ir kaltininkais tokių manevrų mes randam p. Gegužį ir jo pritarėjųs, kurie matomai Seime žut-but užsivarinėjo p. Gegužį ir jo bendrus P. T. narius kaltininkus nubaltinti, ir tokiais negarbingais budais jį "garbingu" palikti. Konstitucija visai neimta svarstyti, kuopų įnešimai numesti be atodairos ir jokios atydos, Susivienyjimo gerbuvis visai nė nepalitėtas, nes jokie patarimai ir rekomendacijos nesvarstyti. Organas neša baisiausius nuostolius, visoj organizacijoj betvarkė ir eikvojimas pinigų kelionėms, sugaištims ir advokatams, o Seime laikas praleidžiamas politikierių deryboms už vietas ir privilegijas narių kaštais. Argi galima norėti, kad kuopos ir nariai tylėtų?

Mums aišku yra, kad narių teisių neigėjais ir Susivienyjimo turto ir garbės pirkikais ir pardavikais yra musų politikieriaujantis advokatėliai (išimant Gugį ir Bagočių), daktarėliai (išimant Dr. Graičiuną, Montvidą ir Karalių) ir įvairųs biznierėliai bei vargšai, kurie politiekierių pinigais į Seimą buvo suvešti, ir todel kreipiame kuopų atydą, kad ateityje tokiems mandatų neduotų ir į Seimą atstovais nerinktų, nes tie politiški vertelgos musų organizaciją visiškai nugyvendins ir pagaliaus mums nariams tik tuščias iždas liks. Mes žinom, kad tie begėdžiai mųsų protesto nenusigąs, kaip Gegužis ir seime nesisarmatydamas pasakė: "protestuokit kiek norit sau, o mes darysime savo; bet šia rezoliucija kreipiam atydą eilinių narių, kad organizacijai laikas nuo tų politikierių apsyvalyti ir kad organizacijos vadovybė but sugrąžinta nariams, pastatant į atatinkamą vietą visus tuos politiškus šmugelninkus, kurių sąžines ir balsus Seimuose politikieriai už pinigus gali supirkinėti.

Kopijas šios rezoliucijos nutarta pasiųsti "Tėvynej", "Naujienoms", "Keleiviui" ir "Amerikos Lietuviui".

SLA 175k. Valdyba:

Aleksas Lucas, Pirm.
Juliet Gowans, Ižd.
Roy M. Sidney, Sekr.

Nuo Red. — Šios rezoliucijos negalim priimt be pastabos, nors joje ir daug teisybės yra pasakyta. Ši rezoliucija yra vienpusiška, ginanti ne Susivienijimo reikalus, bet socialistų partijos žmones. O socialistu partijoj gali but ir yra teisingų ir nepasitikėtinų žmonių. Taip pat yra teisingų ir nepasitikėtinų žmonių visose partijos. Žinant tą dėsnį, reikia pasakyt, kad rezoliucijos rašėjai, girdami vieną partiją prasilenkė su teisybe. Mes žinom dr. Montvido (Antonovo) istoriją, taipgi žinom ir adv. Bagočiaus. Bagočius jau ir šiandien nori nubaust tuos delegatus, kurie už jį nebalsavo Pittsbirgo 37-me Susivienijimo Seime, jis Worcesterio 57-tai SLA kuopai atsisakė ir kalbėt ant jos rengiamo pikniko už tai, kad jos delegatas Jonas Degesiunas esą nebalsavęs už jį. O ką jis darytų jei jis butų išrinktas į Susivienijimo pirmininkus? Ar butų geresnis už St. Gegužį, tai sunku pasakyt.

Dabar pažiurėkim į adv. K. Gugį. Jis rodos buvo vienas iš kompetentiškų žmonių į Susivienijimo iždininkus. O veikiausiai ir po jo iždininkystės išspruks keletas tukstančių Susivienijimo dolerių iš priežasties užsidarymo Universal State Bank Chicagoje. Kaip Liaudies Tribuna skelbia, jis buvęs net to banko viršininku. Nors tuo tarpu žuvusių Susivienijimo pinigų skaitlinė nepaskelbta, bet ji kada nors išeis aikšten. Virš minėto banko uždarymas netik kad atneš Susivienijimui nuostolių, bet jis jau atėmė ir gyvybę iš vieno jo žymaus nario dr. A. Karaliaus. Jei tikėt tam, ką Clevelando "Dirva" paskelbė apie dr. Karalių, tai grauču darosi beskaitant. Štai ką "Dirva" rašo apie jį:

"Dr. Karalius budamas Pittsburghe laike SLA seimo, gavus chicagiečiams žinią, kad užsidarė Universal State Bankas, nekuriems pasakojosi, kad gersiu ir pragersiu paskutinį centą... dar turiu šimtą dolerių... tai viskas kas liko... Aš taip jaučiuosi, kad nusižudyt.. parėjęs į hotelį šoksiu per langą ir po visko... Dingo tame banke mano $14,000 ir likau plikas, kaip stoviu...'

Tai esą paties Dr. Karaliaus žodžiai pasakyti nekuriems delegatams girdint Pittsburghe, kada pasiekė žinia apie Universal State Bano uždarymą.

Tokiuose ir kitokiuose įvykių klausimuose mes turim šaltai pagalvot pirm negu mest apkaltinimas ant žmnoių, kuriuos aplinkybės pastato į nelemtą padėtį. Tačiau daugelis musų politikieriai su jokiomis aplinkybėmis nesiskaito. Juo sunkesnės aplinkybės ištinka jų opozicija, tuo jie dar daugiau tas aplinkybes paįvairina klastingais savo siekiais. Ir kol to Susivienijimo eiliniai nariai nesusipras, kol jie bus savo politikuojančių vadų įrankiais Susivienijimo reikaluose, tol nesantaikos ir skaldymosi istorijai nebus galo.

Philadelphia, Pa.

SVARBUS PARENGIMAS ELKINS PARKE

Rugpiučio 28-tą dieną, Lietuvių Katalikų Sąryšis turėjo specialį susirinkimą arba pasitarimą Šv. Andriejaus parapijos svetainėje, 1123 Lemon gatvės. J. Bajorunas, sąryšio pirmininkas sušaukė šį susirinkimą. Atstovų buvo iš visų trijų parapijų: klebonai kun. J. J. Kaulakis, J. Čepukaitis, ir I. Zimblys ir vikaras kun. P. Laumakis ir svietiškių. Pirmininkas J. Bajorunas paaiškino, kad šio susirinkimo tikslas yra surengt Jurgio Washingtono 200 metų jubiliejaus paminėjimą. Šis sąryšis jau buvo nutaręs surengt paminėjimą ir apie tai buvo rašyta spaudoje, tai sąryšis išpildė savo senus nutarimus. Todel sąryšis nutarė surengt Jurgio Washingtono 200 metų gimimo sukaktuvių paminėjimą, sekmadienį rugsėjo 11-tą dieną, naujame Elkins parke, 46 E. Church Rd.

Vienbalsiai nutarta, kad surengt kuo iškilmingiausį paminėjimą. Užkviesta orkestra, benas, daug svarbių lietuvių ir anglų iš šio miesto ir toliau. Tikimės, kad ims dalyvumą miesto majoras Moore. Parapijų chorai ims dalyvumą ir dainuos lietuviškas ir angliškas dainas. Nutarta partraukt Vilniaus ženklelių iš Lietuvos Konsulato. Teipgi susirinkimas nutarė parupint ženklelių su Jurgio Washingtono atvaizdu. Ženkleliai bus duodami įeinant į parką su mažu atlyginimu. Todel visi yra kviečiami iš Philadelphijos ir apielinkės imti dalyvumą šiame paminėjime. Šis parengimas yra labai svarbus lietuviams, nes tuomi turėsime progą parodyt savo dėkingumą šiai šaliai, kuri mus priglaudė ir pripažino Lietuvos Nepriklasomybę. Mes lietuviai parodysime savo susipratimą ir vienybę savo skaitlingu atsilankymu. Ne tiktai paminėsim garbingą istorišką jubiliejų, bet ir praleisime linksmai laiką. Savo skaitlingu atsilankymu į šį svarbų parengimą atnešim garbę visai musų tautai.

"Balandėlis"

TENISO ČIAMPIONATĖ

Helen Jacobs, kada ji ėmė dalyvumą teniso rungtysėse, Forest Hills, Long Island; ji laimėjo tautų moterų čampionatą.

MOTERIMS

KONSERVUOTI KIAUŠINIAI

Kuomet kiaušinių pilna ir jie pigųs, reikia domės kreipti kaip konservuoti žiemai. Šviežius kiaušinius tinkamai sukonservavus galima laikyti nuo aštuonių iki devynių mėnesių gerame stovy.

Kad turėti geras pasekmes, kiaušiniai turi buti švieži ir švarųs. Kiaušiniai, kurie plaukioja nėra švežųs ir delto negalima jų konservuoti. Nereikia jų plauti, nes tas nuima plėvelę, kuri sulaiko juos nuo gedimo, bet jei kiaušinis nešvarus, galima juos nušluostyti skepetaite pamirkyta acte. Niekuomet nereikia konservuoti labai nešvarių kiaušinių, nes tokiam stovy jie suges.

Geras budas konservavimui kiaušinių yra vartojant stiklinį vandenį (sodium silicate.

Reikia imti vieną kvortą sodium silicate ir devynias kvortas vandens, kuris atvirintas ir atvėsintas, ir tą visą supilti į penkių galionų puodą. Jame bus galima sudėti penkiolika tuzinų kiaušinių.

Paimk penkių galionų puodą, išvalyk jį gerai, paskui išplauk su verdančiu vendeniu ir išdžiovink.

2. Užvirink vandenį ir leisk jam atvėsti.

3. Jam atvėsus, atmieruok aštuonias kvortas, supilk į puodą ir pridėk stiklą vandens vieną kvortą, paskui gerai išmaišyk.

4. Tada sudėk kiaušinius. Visuomet nors du coliai vandens turi dengti kiaušinius.

5. Puodas su konservuotais kiaušiniais turi buti laikomas vėsioj, sausoj vietoje, gerai apdengtas, kad skystimas neišgaruotų.

KALKINIO VANDENS BUDAS

Kalkinis vanduo gali buti vartojamas geromis pasekmėmis konservuojant kiaušinius ir juos užlaikys taip pat gerai kaip ir vandens stiklas. Kalkės daug pigesnės ir tuo budu labiau prieinamos neg vandens stiklas.

Ištirpyk du ar tris svarus kalkių penkiuose galionuose vandens, kuris atvirintas ir atvėsintas. Tada reikia leisti vandeniui stovėti ir šviežius kiaušinius sudėk į molinį puodą, ir apipilk su tyru kalkiniu vandeniu kol visi kiaušiniai apsemti. Visuomet nors 2 coliai vandens turi kiaušinius dengt. Kartais svaras druskos vartojamas sykiu su kalkėmis, bet patyrimas parodo, kad vien kalkės duoda tas pačias pasekmeę.

KAIP VARTOTI KONSERVUOTUS KIAUŠINIUS

Šviežius švarius kiaušinius tinkamai konservuotus, galima pasekmingai naudoti prie virimo ir valgymo. Jei konservuoti kiaušiniai bus virinami, prieš verdant rekia juose pradurti mažą skylelę. Tai daroma, kad išleidus orą iš kiaušinio jam sukaitus, ir tuomi neleis jam sutrukti. — **FLIS.**

Didelis Kolumbia - Viktor Rekordų Išpardavimas

Parduosime Per šį Mėnesį už Nupigintą Kainą:

Po **50c** Rekordą Vietoj 75c

Šitas Nupiginimas Tęsis Tiktai Per šį Mėnesį

Iš 2,000 naujausių ir gražiausių lietuviškų rekordų surasite nors vieną tinkamą, jei pasiskubinsite į laiką ateiti arba paršyti:—

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon Street — Worcester, Mass

Į LIETUVĄ
per BREMENĄ
Greičiausiais Jurų Laivais
BREMEN
EUROPA
Puikus
Geležinkeliu Susisiekimas Iš
Bremerhaven į Lietuvą
Kreipkitės:
252 Boylston St. Boston, Mass.
NORTH GERMAN
LLOYD

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

! ŠVIESKIMES !

REIKALINGI TUOJAU
AMERIKOS LIETUVIUI
pavienių numerių
PARDAVINĖTOJAI

Jei pats negali,
gauk mums kokią krautuvę, kuri galėtų tai padaryt. Mes prisiųsime laikraščio numerių sulig reikalavimo.

Amerikos Lietuvio pavienių numerių pardavinėtojai gauna 50 nuošimtį.

Amerikos Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose — $1.50; Lietuvoje — $2. Kas užrašys ir prisiųs mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygų DOVANAI pasirenkant iš musų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

KAIP REIKIA VILNIŲ VADUOT?

PRAKTIŠKI BUDAI KOVAI UŽ VILNIAUS ATVADAVIMĄ

Neužilgo sukaks ligiai 12 metų kaip lenkai okupavo Lietuvos rytinę dalį, Vilniaus, Gardino ir Suvalkų žemes. Per tą ilgoką laiką lietuvių tauta neįstengė parodyti rimto agresingo veikimo Vilniaus atgavimui. Daug buvo pastangų dėta diplomatiniu budu susitaikinti su Lenkija, bet pastaroji atsisakė. Lietuvos reikalavimai Vilniaus tautų lygoj taipgi buvo nepatenkinti. Po tų visų pastangų nebeliko kitos išeities bei kelio mums į Vilnių kaip tik laukti patogesnių sąlygų, progos su ginklu rankoje lenkus iš okupuotos Lietuvos išvyti. Tačiau kyla klausimas ar mes kada sulauksim palankių sąlygų ir geros progos? Ar iki bus ta proga Vilnių atvaduoti, ar lenkai nenutautins lietuvius, ar neapkolonizuos rytinę Lietuvą? Ar lenkiška kultura ir įtaka nesudarys priaugumoj lietuvių jaunoj gentkartėj palankumo Lenkijai?

Šie visi klausimai yra problemiški ir jie mums daug vilčių Vilniaus atvadavimui nežada. Laukiant progos, palankių sąlygų galim netekti dabar esamų sąlygų ir progų. Vilniaus problema per tulą laiką gali pereiti į kitą stadiją labiaus mums nepalankią ir štai kokiu budu: lietuviai gali but nutautinti, lenkiška kultura ir politiška įtaka gali patraukti jauną lietuvių gentkartę linkui Waršuvos; jau dabar yra aišku, kad lenkai žymiai yra įsigalėję okupuotam krašte; nutautinami lietuviai, arba, kitokiu budu patraukiami linkui Lenkijos. Lenkų kolonizacija sparčiai vedama, kas metą atgabenama nauji buriai lenkų kolonizavimui Vilniaus, Gardino ir Suvalkų kraštuose. Per daugelį metų lenkai gali sumažinti lietuvių skaičių ir padidinti lenkų skaičių. Tokia atmaina gyventojų skaičiuje okupuotoje Lietuvoje, sudaro Lenkijai tvirtesnę poziciją ir susilpnina Lietuvos poziciją Vilnijoj.

Dabar nors ir nepalanki mums tarptautinė politika Vilniaus vadavimo reikale, tačiaus Vilniaus problema yra aktuali ir daugely valstybių laikoma neišsprestu. Pavyzdin, Rusija tebelaiko Vilnių Lietuvos sostinę kaipo rytinę Lietuvos teritoriją. Lietuvos-Rusijos sutartis 1920 m. tebėra galioje; einant šios sutarties stipuliaciją, Lietuvos teisės prie Vilniaus nenuneigiamos. Panaši opinija yra ir kitose šalyse, tik vakarų Europoje, Lenkijos sąjungininkėse yra nusistatymas už dabartini "status quo", vienok ir tautų lyga nėra padarius galutino sprendimo Vilniaus klausime. Todel gi Vilniaus problema iki šiol tebekabo ore, rimtai ir teisingai neišspresta. Lenkijos tvirtinimas, kad Ambasadorių Tarybos sprendimas yra galutinas ir nepakeičiamas, dar nesudaro juridinių teisių lenkams pasisavinti Vilnių ir visas Lietuvos pagrobtas žemes.

LAUKTI ILGAI NEGALIME

Turint omeny dabartinius šansus Vilnių vaduoti kitais keliais vieton su kardu rankoje, arba, diplomatiškais žygiais, mes privalom neatidėliojamai siekti Vilniaus atvadavimo, rengti vadavimui akciją, gaminti palankesnias sąlygas, dėti pastangas užkirst kelią lenkų kolonizacijai okupuotuose kraštuose, nedaleist lenkams nutautinti lietuvius, patraukt lietuvių jaunąą gentkartę į Lenkiją, žodžiu, privalom užtvenkti kelius lenkiškai politikai ir kulturiškai įtakai lietuviškuose kraštuose.

Šio tikslo atsiekimui dabar yra momentas veikimui. Musų veikimas turi but planingas ir organizuota pajiega pirmyn sparčiai vedamas. Jei lietuvių tauta sugebės palaikyti okuopuotų kraštų lietuvybę gyvą, tai kad ir ilgai mums teks kovoti su Lenkija, mes kovą laimėsim. Bet kaip reikia Vilnių vaduoti? Kokiu budu ir kokiais keliais Vilniaus vadavimui musų akciją nustatyti? Kaip sudaryti Lietuvai palankias sąlygas užkirsti okupuotuose Lietuvos kraštuose?...

Į šiuos klausimus tenka atsakyti sekančiai: lietuviai rimtu organizuotu budu veikdami, plėsdami Vilnui vaduoti organizacijinį veikimą ir keldami kapitalą Vilniaus vadavimui, gali sudaryti rimtas paiegas, kurios atremtų lenkų by kokius žygius okupuotuose kraštuose. Vilniui vaduoti reikia organizacijos ir visų lietuvių vieningos organizuotos akcijos. Tik organizuotu planingu darbu mes pasiruošim sau kelią į Vilnių ir sudarysim palankią pasaulinę Lietuvai opiniją bevesdami propagandą užsieny.

Vilniaus vadavimui darbų ir akcijos planas turi but sekantis: 1) Visi lietuviai privalo remt Vilniui Vaduoti Sąjungą Lietuvoje, jos veikimą plėsti užsieny kur tik randasi lietuvių; 2) privalom pradėti kelti kapitalą visokiais budais Lietuvoje ir Amerikoje del propagandos vedimo, del teikimo medžiaginės paramos okupuotų kraštų lietuviams, išlaikymui jų tautinių ir kulturiškų organizacijų ir spaudos; 3) butinai privalom įsteigti Vilniuje žemės ukio banką, ar kitokią, grynai ekonomišką ir finansišką organizaciją, kuri traktuotų visus okupuotų kraštų lietuvių ekonominius reikalus, teiktų paskolas ir pašalpas lietuviams ukininkams ir pramonininkams, kuri butų okupuotų kraštų lietuvių nugarkauliu, kad per žemės ukio banką, ar jai panašiai finansinę organizaciją galėtume išpirkti iš lenkų žemę, arba bankrutuojamus ukius ir dvarus perimti ir ten įstatyti lietuvius. Tokiu budu mes galėtume užkirsti kelią Lenkijos vedamai kolonizacijai ir galėtume padaryti lietuvių ekonominį gyvenimą stipresni. Tuo budu užkirsim kelią lenkiškai politiškai ir kulturiškai įtakai ir priduosim energijos visiems lietuviams net aplenkintiems, kovoti už tautinę ekzistenciją ir neužleidimą lenkams įsiviešpatauti, apgyventi lietuvių žemę, paimti Vilnijoj pramonę į savo rankas. Šiuose organizuoto ir planingo darbo žygiuose gludi mųs kovos pergalė, gludi musų šansai Viinių atvaduoti ankščiau ar vėliau. Bet jei tokių pastangų ir tokio rimto organizuoto finansuojamo darbo neatliksim, tada musų šansai Vilnių atvaduoti bus mažesni, ant galo gali atsitikt taip, kad nebutų nei tikslo vilnių atvaduoti, jeigu okupuoti kraštai pereitų į lenkų rankas, jeigu lietuvių priaugamas jaunimas taptų nutautintas ir patrauktas į lenkišką įtaką.

Yra ir kiti budai, aš čia juos negaliu visus nurodyti, nes stinga vietos laikrašty ir nepalanku juos viešai kelti, tik programan, veikimo planousna, galima įkorporuoti ir vykdinti. Tad gi Vilniaus vadavimo darbai aiškus, kiekvienas lietuvis gali suprasti, kad dabar mus Vilniaus vadavimui progų yra daugiau negu jų gali but palaukus dar 12 metų! Todel sakau, kad ilgiau laukti negalima, per ilgai ir taip jau laukėm. Dabar yra momentas imtis rimtos akcijos.

LENKŲ NERYMAS

Lenkijos ponai gerai žino, kad blogi santykiai Lenkijos su Lietuva yra žalingi ne tik Lietuvai, bet ir Lenkijai. Lenkai žino, kad Gen. Želigovskio smurtas pagrobt Vilnių 1920 m. buvo klaidingas žygis, nenaudingas Lenkijai, o Lietuvai labai žalingas, bet lenkų tuli imperialistai mano, kad jeigu lietuviai nedės rimtų pastangų tai lenkai įsigalės Lietuvos rytuose ir tie kraštai paliks Lenkijai. Tačiaus iki šiol Lenkija iš pavergtų Lietuvos kraštų neturi jokios naudos, priešingai, turi didelius nuostolius. Išlaikymas tų kraštų Lenkijai labai daug kainuoja, tokiu budu ekonomiškai ir politiškai Lenkijai tenka nukęsti. Bet Lenkai neprisipažįsta prie tų klaidų ir nenori gražinti Lietuvai jos žemes.

Rimti Lenkijos vadai supranta, kad kol Lenkija neturės gerų santikių su Lietuva tol Lenkija neloš svarbios politiškos rolės Pabaltijoj, negalės susidaryti savo industrijos gamybai rinką Pabaltijoj, ypatingai Lietuvoje. Tik susitaikius Lenkijai su Lietuva gali patraukti visas Pabaltės valstybėles į savo politišką orbitą, susidaryti sau plačią rinką savo produktams. Čia gludi lenkų politiška ir ekonomiška prestįža ir gerbuvis. Mes ir lenkai ta gerai suprantame. Kaip Lietuvos, Latvijos, Estijos, taip Lenkijos politiški ir ekonomiški reikalai ir tikslai yra vieni kitiems artimi; šios tautos — valstybės turi vienodus galingus neprietelius, joms reikia politiškai bendras susipratimas, ekonomiškas solidarumas.

Vokietija dar neatsižadėjo savo tisklo—ekspensijos į rytus, vokiečiai netekę savo kolonijų Afrikoj ir kituose kraštuose, jie dabar lygiai taip kaip 12 ir 13-tam šimtmečiuose mato savo išganymą tik rytuose. Čia yra ne tik Lenkija, bet ir visoms kitoms Pabaltijos valstybėms vokiečių pavojus, ekonomiška ir politiška vokiečių penetracija (perversmė) sudaro pavojų. Taigi, jei Lenkija but geruose santykiuose su Lietuva, jos santykiai butų geri ir su kitomis Pabaltės valstybėmis, o kol lenkai viešpataus Vilniuje, tol gerų santykių Lietuvos su Lenkija nebus. Turint omeny šiuos realius faktus, žinodami savo ir lenkų poziciją, mes privalom rimtai kovot už Vilnių. Kad lenkai pamatys, kad mes nejuokaujame, tada jie pradės tartis su mumis.

Sakau, gerbiamieji, kad musų kova turi eiti plačiu politiškos propagandos keliu, mes turim įrodyti lenkams ir jų sąjungininkams, kad kol Lenkija negrąžins Vilniaus Lietuvai, tai jos sienoms nebus saugumo rytuose ir vakaruose, kad taikai saugumo tame krašte nebus. Tik per propagandinę kovą užsieny, per aiškinimą realių faktų Vilniaus problemos, mes įtikinsim ne tik Lenkų sąjungininkus, bet viso pasaulio visuomenę ir pačius lenkus, kad Vilnius amžių teisėmis Lietuvai priklauso, kad politišku, ekonomišku ir kulturišku atžvilgiu Vilnius Lietuvai labai naudinas ir reikalingas, o Lenkijai žalingas. Kada mes tokį supratimą pasauly ir jo diplomatiškose sfėrose sudarysim, tada be šuvio paleidimo lenkai iš okupuotų kraštų bus priversti išeiti? Pasaulinė opinija yra didžiausia iėga, o tik dabar Lietuvai kaip ir reikia kovoje už Vilnių.

PROPAGANDOS REIKŠMĖ

Lenkai labai gerai supranta ir įvertina propagandos reikšmę. Nuo lenkijos atsiradimo 1918m., lenkų propaganda eina platum mastu užsieny, lenkai išleidžia milijonus žlotų propagandos reikalams. Prie lenkiškų konsularinių agenturų visose didesnėse šalyse yra politiškos ir ekonominės propagandos biurai; su šių biurų pagelba, lenkų diplomatai valiojo sudaryti labai palankią pasaulio Lenkijai opiniją. Jie valiojo atremti vokiečių agresingą propagandą, minimališkai likviduot ukrainiečių ir Vilniaus problemą. Lenkai moka savo reikalus pasauliui perstatyti, jiems gauti moralinę paramą. Nepaslaptis šiandiena, kad lenkai Amerikoj pasiekė stebėtinai aukšto laipsnio politiškos ir kulturiškos įtakos per savo propagandą. Amerikos spauda, dienraščiai, žiurnalai talpina straipsnius, domisi lenkų veikimu ir Lenkija; Amerikos turizmas į Lenkiją kas metą kyla, prėkyba ir draugingi santykiai tobulėja, tai vis produktas lenkų propagandos. Kas meta išleidžiama po kelėtą knygų apie Lenkiją, jas rašo žiurnalistai ir turistai, kelia Lenkiją į padanges! Kiekvienam didesniam Amerikos knygyne randame anglų kalba daugybę raštų išleistų laike pastarų 10 metų; šie visi nuveikti darbai organizuota propaganda duoda lenkijai prestyžą pasaulinijos opinijos. Ką Lietuva atsiekė Pasauly? Kur jos propaganda? Kur veikimas jos konsularinių agentų ir diplomatų? Kyla klausimas: ar lietuviai ir jų vadai supranta reikšmę propagandos? — Šitą dirvą privalom išnaudoti.

PROPAGANDOS BIURAI AMERIKOJ REIKALINGI

Lietuvos santykiai politišku ir ekonomišku atžvilgiu iki šiol buvo menki. Lietuva Amerikoje sau nemato naudos politišku ir ekonomišku atžvilgiu. Bet turiu pasakyti, kad ir Europoje mažai propagandos yra sudarymui Lietuvai palankesnių politišų ir ekonomiškų sąlygų. Bet Amerika Lietuvai gali but reikšminga. Amerikoje gyvena trečdalis lietuvių tautos. Čia Lietuva gali susidaryti sau koloniją, rasti daug draugų ir jai daug simpatijos kovoje už Vilnių, su laiku, išdirbti dirvą jos ukio produktams, patraukimui Amerikos turizmo į Lietuvą, bet tam reikia organizuotų pastangų, reklemai informacijinių biurų prie konsulatų. Nepamirškim, kad J. V. Amerika nors tiesioginiai Tautų Lygoj nedalyvauja, bet netiesioginiu budu labai daug diktuoja, o gal ateis laikas, kad J. V. Amerika dalyvaus tautų Lygoj, Haagos Tarptautiniam Teisme, kur sprendžiami tautų ginčai. Lotinų Amerikoj yra 20 respublikų, daugiau negu pusė jų dalyvauja Tautų Lygoj, tenai yra lietuvių kolonijos, konsulatai, tai yra tenai ir dirva lietuvių propagandai.

Mes Vilniaus vadavimui, Lietuvos reklavimui turime galybę progų. Musų reklamai yra daug rimtų įdomių faktų, bet nesugebam, nei nebandom propaguoti savo reikalus užsieny, ieškoti draugų ir mums palankios opinijos, simpatijų musų kovai su nelygiais neprieteliais. Už tai aš drįstu pasakyti, kad musų vadai, Lietuvos vyriausybė yra atsakomingais. Gana apatijos ir neatodairos. Jei norim Vilnių atvaduot, padaryti Lietuvą didesne, galingesne ir įtakingesne, norim savo ukio prėkybą išplėsti, tai turim daryti tą, ką daro kitos nepriklausomos tautos. Valstybingas pavyzdingas darbas turi but ne tik Lietuvoje, bet ir užsieny. Jeigu ir toliau gyvensim apatijoj kaip iki šiol gyvenom ir nieko nedirbom, tai Vilniaus neatvaduosim, Lietuvą visiškai nepriklausoma nepadarysim ir ant galo, tas izoliacijos gyvenimas mus prives prie tokios padėties, kad galim prarasti nepriklausomybę. Tatai dabar laikas budėti ir rimtai veikti valstybiniame darbe ir saugot musų interesus visuose frontuose.

V. M. Čekanauskas

PERSITIKRINK

Trumpa, Greita Kelionė

ĮLIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ

Per Gothenburgą

TRUMPAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

Dideliais, Naujais ir Moderniškais Musų Motorlaiviais

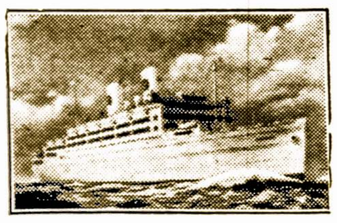

"Baltasis Švedų Laivynas"

Išplaukimai iš New Yorko:

M.L. "KUNGSHOLM," Rugsėjo 15
S.S. "DROTTNINGHOLM," " 22
M.L. "GRIPSHOLM," Spalių 4
M.L. "KUNGSHOLM" Spalių 13
S.S. "DROTTNINGHOLM," " 25

Informacijos ir iliustruotas cirkulioris su žemlapiu lietuvių kalboje gaunamas pas musų agentus arba raštinėje:

Swedish American Line

10 State St. Boston, Mass.

Gabumas Banko Reikalų Vedime Paskubina Jusų Prekybą

PATENKINANTIS banko patarnavimas priklauso nuo greito ir tvarkingo atlikimo šimtų smulkmenų, apie kuriuos paprastas žmogus nė kiek nepaima domėn.

Kada įdedate pinigų bankon arba išrašote čekį vienoje iš sujungtų apskrities bankų, jųs savo patarnavimui padarote, kad jusų reikalai eitų tobula banko vedimo mašina. Šie bankai naudoja moderniškus įrengimus užtikrint Jusų įdėtų pinigų saugumą ir greitą reikalų atlikimą.

Tobulas kiekvieno mažmožio aprupinimas yra tiktai kita priežastis, kad padarytumem vieną iš sujungtų apskrities bankų Jusų banku.

Worcester Bank & Trust Company

Worcester, Massachusetts

Worcester County National Bank

Worcester and Fitchburg

Second National Bank of Barre — Clinton Trust Company

North Brookfield National Bank — Spencer National Bank

First National Bank of Webster

SUMAŽĖJO IMIGRANTŲ PINIGŲ PASIUNTIMAI

(F. L. I. S.)

SUMAŽĖJIMAS IMIGRANTŲ PINIGŲ—PERSIUNTIMŲ

Komercijos Departamentas nesenai pranešė, kad "imigrantų pinigų-persiuntimmai" išsiųsti užsieny pereitais metais svetimtaučių gyvenančių Suv. Valstijose, sudarė mažiausią sumą nuo pasaulinio karo. Rokkuojama, kad 1931 m., išsiusta apiee $173,000,000., kas sulig Komercijos Departamento, yra 13% mažiaus už 1930 m., ir 30% mažiaus 1929 m.

IMIGRANTŲ PINIGŲ PERSIUNTIMAI PRIEŠ IR PO KARO

Nuo 1919 m., matyt sumažėjimas pinigų-persiutimo Europon. Imame 1919 m., nes tais metais daugiausia pinigų išsiųsta — $600,000,000. Sulig Review of Economic Statistics iš liepos mėn. 1919 m. imigrantai pinigų išsiuntė apie 150 milijonų dolerių į metus, nuo 1896 m. iki 1914 m., 1914 m. nuo $200,000,000. iki $250,000,000.

Harvard Economic Research Komitetas rinko informacijas nuo bankų rekordų Detroite, Clevelande, ir kituose dideliuose miestuose kur gyveno dideli buriai ateivių. Nuo tų informacijų matyt kad pinigų persiutimai sumažėjo laike karo, bet kuomet karas užsibaigė siuntimas pinigų giminėms ir įdėjimas pinigų Europos bankose padidėjo, nes siuntimas pinigų į tas bankas buvo galimas ir saugus daiktas,

Harvard Komitetas rokuoja, kad 1919 m., net $600,000,000. išsiųsta.

Nuo to laiko pinigų persiuntimai mažėjo. Komercijos Departamentas rokuoja, kad 1932 m. suvirš $40,000,000. išsiųsta; 1924 m. suvirš $285,000,000.; 1926 m. $253,000,000.; 1928 m. $217,00,00. ir 1932 m. net $195,000,000. ir kaip viršminėtai pažymėta 1932 m. išsiusta net $173,000,000.

Čionais pažymėta, kad tos skaitlinės tik rokuojamos, tikrų informacijų negalima rinkti. Imigrantų persiuntimai yra "nematomi eksportai". Jeigu pinigai siunčiami bankos draftu, pačto piniglaiškiais, galima šiek tiek teisingai rokuoti, bet daug imigrantų siuntė pinigus laiškuose, žinoma tuos laiškus užregistruodami. Arba pinigus siuntė per draugus, kurie vyko užsienin. Bet vėl skaityti užregistruotus laiškus ir manyti, kad juose yra pinigų irgi klaidinga, nes visi užregistruoti laiškai nešė pinigų.

Taipgi negalime skaityti apdraustus laiškus. Nes siunčiant apdraustą laišką siuntėjas vis paduoda didžiausią sumą, kurią gali reikalauti, jeigu laiškas pamestas.

Bet yra naturalis daiktas imigrantų persiuntimais nupulti. Pirmiaus del imigracijos suvaržymų, ir šiadien galime sakyti, kad visai kitoki imigrantai atvyksta šiomis dienomis, jau šitie naujieji atvyksta Amerikon nuolatai apsigyventi ir kaip tik greit gali, parsitraukia savo šeimynas, tad netur kam Europoje ir siųsti pinigus. Ir žinoma šiadienos sunkus laikai ir bedarbė taipgi prisidėjo pre sumažėjimo pinigų persiuntimo. Ir 1931 m. jau daugybė tų imigrantų, kurie pirmiaus užlaikė gimines Europoje patys išvyko Europon apsigyventi.

Italija, 1931 m. gavo daugiausią tų išsiųstų pinigų, apie $26,500,000. Graikija seka Italiją su apie $25,000,000. ir stebėtina, kad Rusija trečioj vietoj su $15,000,000. Padidėjimas persiuntimo pinigų į Rusiją yra del organizavimo "Torgsin Tarnystės" toje šalyje. Pirmiaus reikėjo mokėti augštas muito kainas ir kuomet piniglaiškiai išmainyti, išmokėta po tos dienos pinigų rata. Bet kuomet šitos "Torgsin" krautuvės atidarytos Maskvoj, Leningrade, Charkov, Odessoj, Kiev, ir dar kituose 28 miestuose Rusijoj, kur maisto produktai ir reikmenai gauti galima pirkti tik už svetimus pinigus. Žmogus gyvenantis šioje arba kitoje šalyje norinti siųsti pakietą giminėms arba draugams Sovietų Rusijoj dabar gali išimti orderį iš "Torgsin krautuvės", parenkant reikmenus arba paliekant gavėjui teisę išsirinkti ko nori. "Torgsin" pristato orderius ir tuose miestuose kur netur krautuvių. Raportuojama, kad Sovietų gyventojai žiuri su neužtikėjimu ant tų kurie gauna tuos paiketus reguliariškai per šitas "Torgsin" krautuves, bet oficiališkai suvaržymų Torgsin orderiai neturi. Nereik mokėt muito ir kitų mokesčių. "Am Derutra Transport Corporation, 261 Fifth Avenue, New oYrk City" yra centralinė agentura šioje šalyje del Torgsin tarnystės. Ivairios bankos ir agenturos dideliuose miestuose šioje šalyje autorizuota išduoti Torgsin krautuvių nupirkimo orderius.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V... $1.50
Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

MOTERŲ LĖKTUVAS, KURIAME SULAUŽĖ LĖKIMO REKORDĄ

Texaco lėktuvas pila gasoliną į moterų lėktuvą "Flying Boudoir" kada jis kabojo ore virš Curtiss oro stoties, New Yorke, kada dvi lakunės p. Louise M. Thaden ir Frances Marsalis įsteigė naują moterų ištvermės rekordą.

1,250,000 Studentų Lankys Suv. Valstijų Mokyklas

Suv. Valstijų apšvietos statistinis biuras skelbia, kad šiuose metuose Suv. Valstijų kolegijos ir universitetai bus pripildyti su 1,250,000 studentų. Normališkuose laikuose Suv. Valstijų kolegijas ir universitetus lanko 1,300,000 studentų. Šiemet kai kuriuose universitetuose nuošimtis studentų pakils, o kai kuriuose nupuls, bet didelio skirtumo nepadarys. Ypatingai Washingtono universitete St. Louise studentų skaitlius žymiai padidės, kadangi ten bus teikiami už dyką teisių, inžinerijos ir dailės deplomuojanti kursai. Illinois Wesleyn ukės kolegijoje už pasekmingą mokslumą bus teikiamos premijos.

Gaila, kad mes lietuviai begyvendami čia per ilgus metus nesugebėjom įsteigt ne tik kolegijos ar universiteto, bet dargi aukštesnės mokyklos neturim ir neturime kuo parodyt savo kulturos, kad pasilyginus su kitomis tautomis — prancuzais ar vokiečiais. Nėra abejonės, kad tame Suv. Valstijų milijoniniame kolegijų ir universitetų studentų skaitliuje randasi šimtai ir lietuvių, kurie jau ištautėjo arba baigia ištautėt, tačiau, kad juos sužinot kiek jų ten yra ir kokiosę mokyklose ar universitetuose mokinasi, tuo tarpu pasakyt negalim, ir vargu kadą galėsim. Mat, mes čia bepolitikaudami, besipešdami už "tuščią maišą" pamiršome svarbiausią musų tautos kulturos ir apšvietos įstaigą, iš kurios musų priauganti genkartė galėtų sau rast dvasišką peną. Jeigu milijonas lietuvių iki čiol negalėjo įsisteigt aukštės lietuviškos mokyklos, už tai reiktų kaltint mus pačius—musų tautos vadus, už jų apsileidimą.

Musų kalbėtojai, visuomenės veikiai savo prakalbose tik šaukią, kad jau lietuviai ištautėja, kad jau už penkių ar 10 metų jų neliks, bet nėkuomet neprisimena apie steigimą aukštesnių mokyklų, kurios neabejojant tą ištautėjimą sulaikytų. Vien tik Susivienijimas Lietuvių Amerikoje galėtų įsteigt ir užlaikyt aukštesnę mokyklą su savo kapitalu arba renkamomis aukomis mokslo įstaigos palaikymui. Iki šiol to nedarė, tai pinigus tukstančiais nunešė mekleriai ir bankinis krahas. Jei Susivienijimo bei kitų didesnių lietuviškų organizacijų turtas butų dedamas į auklėjimą priaugančio lietuviško jaunimo, tai dabar nereiktų dejuot apie ištautėjimą ar stoką lietuviškos inteligentijos.

Alpha

—o—

Siulo Valdžią Pavest Mokslininkams

"Naujienose" tilpo straipsnis pateiktas Mokslo Pažangos Draugijos (British Association for the Advancement of Science) suvažiavimui, kurio autorius prof. Miles Walker tarpe ko kito, pareiškė, kad pasaulį valdyti turėtų mokslininkai ir inžinieriai. Tuomet, jo nuomone, išnyktų depresija ir visų žmonių gyvenimas pasidarytų laimingesnis.

Mokslo vyrams ir inžinieriams paėmus į savo rankas valdžią, anot prof. Walker'io, butų įvesta universalė kalba ir bendra visam pasauliui pinigų sistema, ir nebereikėtų daugiaus karų tarpe tautų, kadangi kiekvieno žmogaus gyvenimo reikalai butų aprupinti. Kalbėtojas mano, kad tinkamu budu sutvarkius ir paskirsčius darbą, kiekvienas asmuo galėtų turėti vidutiniškai apie $3,000 pajamų per metus.

Vyriausias pasaulio uždavinys, sako tas profesorius, yra ne pirkti ir parduoti, bet gaminti tuos daiktus, kurių žmonėms reikia, ir skirstyti juos paprasčiausiu ir pigiausiu budu. Kiekvienas žmogus privaląs įnešti savo dalį į visuomenės turtą, kuomet dabar tą savo pareigą atlieką tik koki 15 nuošimčių gyventojų civilizuotose šalyse. Šiandie pasaulis kenčia nuo to, kad jisai yra valdomas sulig principu, jogei kiekvienas žmogus turįs žiurėti tik savęs.

Ypatingai įdomu prof. Walker'io kalboje yra tai, kad jisai reikalauja sutvarkyti visuomeniškais pagrindais ne tik ekonominį gyvenimą kiekvienos šalies viduje, bet ir santykius tarpe tautų. Anot britų mokslininko, pasauliui reikia bendros kalbos, benrdos pinigų sistemos ir, suprantama, santaikos tarpe tautų. Tai yra ne kokios svajonės, bet gyvi šių dienų gyvenimo reikalai. Ankščiaus ar vėliaus žmonija turės juos sutvarkyti. Juk ir šiandie jau prie to einama: yra įsteigtas pasaulio teismas, pasaulio bankas ir tautų sąjunga; pasirašyta ir kuone visų valstybių ratifikuota amžinos taikos sutartis; yra išdirbta tarptautinė kalba Esperanto; kalbama apie naują bendrą visam pasauliui kalendorių. Susisiekimui tarpe tautų ir kontinentų nuolatos didėjant, ačiu aeroplanams ir radio, tie dalykai vaidina kasdien vis svarbesnę rolę pasaulyje.

Bet tie interesai, kurie tarpsta žmogaus arba tautos išnaudojimu, yra dar galingi ir geruoju nenori paleisti valdžią iš savo rankų. Vien tiktai mokslu juos nugalėti negalima, nes jie ir mokslą pasikinko savo naudai. Prieš juos turi stoti organizuota išnaudojamos žmonijos jėga, t.y. visų tautų darbininkai. Tiktai tuo keliu prof. Walkerio išreikšti troškimai gal galėtų but įvykinti.

—o—

ŽMOGUS, KURIS SUKURĖ WASHINGTONĄ

(Paimta iš The Am. Mercury, lapkritys, 1931 m.)

Pietinėj Washingtono daly dabar yra griaunama eilė suniukusių palaikių krautuvių, garažų ir minkštų gėrimų užeigų, buvusių prie Pennsylvanijos gatvės nuo Kapitoliaus iki Iždinei. Jų vietoje statoma eilė balto marmuro rumai. Tarp paminklų, kurie teks prašalinti, ties 14 g. yra didelė žalvario statula ant akmens pastolio. Apačioj iškirsta vienas žodis: **Shepherd.**

Tai yra paminklas augštam riebiam žmogui, jo išvaizda panaši į pasiputusio tik-ką nusireikalavusio karvelio išvaizdą — juokingas vaizdas, išskiriant nutukusio, rustaus veido išraišką, kuri sako: tik šyptelk ir gausi į snukį. Retam kam šita pavardė ant paminklo reiškia ką-nors, net papasakojus, kad tai yra Boss Shepherd, kurio garbė buvo susijus su Bosso Tweedo garbe 1870 metais.

Pasakojimas apie Shepherdą yra vienas nuostabiausių ir ironiškiausių pasakojimų Jungtinių Valstijų istorijoje. Norint jį suprasti, reikia pažinti Washingtoną buvusį—60—70 metais. Piliečių karui iškilus, Washingtonas buvo miestas su 50,000 gyventojų, valdomas išrinkto mėro ir miesto tarybos. Išskiriant retkartinį paskyrimą viešosioms pažibos trioboms, kongresas nieko nedarė pažymėjimui to, kad Washingtonas yra Federalės Valdžios sostinė. Kadangi didelė gyventojų dalis buvo valdininkai, tai pinigų miesto iždė buvo labai maža. Išskiriant kelis blokus, gatvės buvo negrįstos. Per miestą ėjo perkasas, ant kurio atviro paviršio plukojo negyvos katės ir veisės uodai. Šlapiuoju laiku neskaitlingomis srutynėmis vanduo grįžo atgal ir užplovė gatves. Iškilus gaisrui gesintuvai reikėjo traukti šaligatviais. Kitaip nebuvo galima. Pennsylvanijos gatvės luguose knaisiojo kiaulės. Vieną kartą Anglijos ministeris, grįždamas namo vėlai parpuolė ant 200 svarų meitėlio, gulinčio ties pryšakinėmis Pasiuntinybės durimis.

Kongresininkai guodės sostinės vieta rytų pakrašty. Daugeliui jų teko keliauti tukstantį mylių iki tai vietai, o tukstantis mylių tais laikais buvo ilgas kelias. Piliečių Karo metu Konfederatai kelis kartus grėsė paėmimu sostinės. Susidarė skaitlinga partija, kuri reikalavo perkelti sostinę į saugesnę vietą. Karui pasibaigus, Grantas atvyko į Baltnamį ir atsigabeno su savim ilgą virtinę kyšius imančių politikierių. Purvino miesto pagerinimui beveik niekas nebuvo daryta. Purvynės jo gatvėse didėjo. Tiber Creek ir Slash Run upeliai bėgo išlėto per miestą. Keliais grioviais srutos buvo suvaromos į juos. Namų savininkai sunešdavo išmatas į kiaulininkus, kurių buvo šimtai. Netoliese Baltnamio išaugo didelis raudonų žiburių kvartaslas.

Tuo tarpu didėjo palinkimas kelti sostinę kur arčiau šalies vidurio ir 17 valstybių atstovai susirinko St. Louise padarymui spaudimo į kongresą, kad sostinė butų perkelta. Ant galo žymesnieji Washingtono piliečiai pasipriešino ir artimas prezidento Granto draugas Aleksandras Shenpherd susidėjo su jais tikslu perkalbėti Kongresą atimti žmonių valdžią ir jos vietoj paskirti distrikto governorą su Viešų Darbų Taryba padarymui miesto tinkamu gyventi.

Šitas Aleksandras Shepherd gimė 1835 m. Septyniolikos metų amžiaus jis pradėjo mokintis dujų vamzdžių dėjimo amato ir sulaukęs 30 metų, jis turėjo firmą. Jis niekuomet nesigėdino savo amato. Vėliaus gyvenime, jam esant Distrikto governoru, jis kartą dalyvavo vaišėse pas vieną Washingtono aristrokratų. Šeimininkė šypsodamosi tarė: "Governore, aš manau, kad šitame name tamsta sudėjai dujų vamzdžius pats savo rankomis". "Taip," atsakė Shepherd, "ir sudėjau jas taip, kad jos stovėtų sudėtos. Žiurėk, tamsta, aš parodysiu." Iškėlęs ranką jis pasiekė žibintą ir smagiai patraukė. Nors Shepherd pasinaudodavo visomis pokarinio laiko politikos štukomis, tečiau jis buvo geras presbireijonas. Kartą, atsiklaupęs melstis kartu su visa savo didžiule šeima, jis pastebėjo karvę įeinant kieman pro vartus. "Išvaryk tą prakeiktą karvę iš darželio!" sušuko per petį jis vienam savo sunų ir meldės toliau.

Prezidentui Grantui paskyrus Henrį D. Cook'ą pirmuoju Distrikto governoru, Shepherd padarė save Viešųjų Darbų Tarybos vice-prezidentu,, nors nebuvo įstatymo tokiai vietai steigti. Per trejis metus po to jis valdė Washingtoną pats vienas be jokios užžiuros. Didžiausio Washingtono banko prezidentas Coke buvo senas lepšys visiškai valdomas Shepherdo. Shepherdui įsispriaudus į Viešųjų Darbų Tarybos viršininkus, toji retai telaikė savo susirinkimus. Jos nariai visuomet pasirašydavo ant pabrauktos linijos, kuomet jiems buvo paduota pasirašyti.

Sekamų trejų metų atpasakojimas butų tik graži pasaka, jei jis nebutų įrašytaas į tris storas knygas, kuriose telpa kongreso bendro komiteto liudymas. Šitas pranešimas, užimantis tukstančius puslapių, buvo pilna sutrauka miesto vagysčių. Sutartys gatvėms iškasti ir išgręsti, srutynėms išvesti buvo perduodama iš rankų į rankas, kur du ar trys žmonės turėjo pelno iš to paties darbo. Pasiulymai niekuomet nebuvo garsinami apie darbo pavedimą pigiausiai apsiimančiam jį atlikti. Bosas Shepherd nustatydavo mokamą apštį išanksto ir paskui pavesdavo kontraktą tam, kuris jam patiko. Per 16 mėnesių jis išdavė kontraktus išgrįsti 365 mylias gatvių, arti 1,000,000 šeštainių pėdų, 130 mylių srutynių, 3,500,000 šeštainių jardų iškasti; 55 mylias parkų ir 40 mylių vandens gįslų išvesti. Net kongreso komitetas, praleidęs ištisus mėnesius tyrinėjimui, negalėjo pasakyti, kiek ištikrųjų išleista, tečiau užrašai parodė, kad kontraktai išduota nemažiau kaip ant $26,000,000.00. Savo pelnams padidinti gauja panaudodavo visokius gudrius sumanymus, kurie vėliau buvo plačiai pamėgzdžiojami. Jis sudarė nekrutamo turto iždą, finansuojamą Cooke'o banko užmiesčio žemėms supirkinėti dideliais plotais. Paskui Shepherd vedė bulvarus jiems sujungti su miestu. Pritrukus ižde pinigų, Viešųjų Darbų Taryba išleido $13,000,000.00 taip vadinamų skolingumo Paliudymų. Teisėtoji jų vertė buvo nenustatyta ir jie buvo pardavinėjami didele nuoskaita. Kontraktininkas, atmokėtas paliudymais, iškeisdavo juos Cooke'o banke už 60 nuoš. jų parašytos vertės. Tuomet bankas pasiųsdavo paliudymus Viešųjų Darbų Tarybai ir atsiimdavo šimtą už šimtą.

Vidujinė gauja iš septynių žmonių gaudavo daugiausia grobio. Vienas jų buvo governoras Cooke, o kiti penki buvo kontraktininkai. Kas buvo septintasis žmogus, niekuomet nebuvo susekta. Buvo įtariama pats bosas Shepherd, tečiau komitetas išvešė škotų nuosprendį, kad nėra įrodymo prieš bosą, nors jo brolis ir jo verslo vedėjaas buvo įvelti. Gal tas buvo taip delto, kad jis turėjo galingą draugą baltnamy. Net po ja švitrios karieros Viešųjų Darbų Taryboj Grantas paskyrė jį governoru po Cooke'o. Teritorijos valdžią nuvertus ir paskyrus komisiją iš trijų Distriktui valdyti, vienu jų Grantas paskyrė jį. Bet to buvo perdaug net rambiam Senato pilvui. Jis atmetė nominavimą.

Shepherd buvo kuomi daugiau negu lupiku. Jam paėmus Washingtoną į savo rankas, viena svarbiausių miesto dėmių buvo Baltimorės ir Ohio gelžkelio bėgiai besidriekią per miestą arti Kapitoliaus Kalno. Gelžkelio prezidentu buvo didelis "teprasmenga visuomenė" gadynės žmogus, John W. Garrett. Shepherd vedė bergždžias derybas prašalinimui bėgių. Matydamas, kad Garrett yra neperkalbamas, jis ėmė veikti Vieną vakarą vėlai jis surinko 300 darbininkų, išplėšė bėgius ir sukrovė juos aplink B. ir O. stotį taip, kad ji tapo atskirta nuo laukutinio pasaulio. Iš Baltimorės atužė gelžkelio Titanas. Pasikalbėjimas, be abejo, buvo pilnas šauksmų, keiksmų, pagrumojimų ir atkaklumo. Išlaikyta tapo tik jo užbaiga. "Shepherdai," tarė Garrett, ginčams pasibaigus. "Aš tau duosiu B. ir O. gelžkelio pirmo vice-prezidento vietą. Tu kaip tik ir esi tuoju žmogum, kurio aš ieškau."

Senatui atsisakius patvirtinti Shepherdo nominavimą į komisininkus jis ilgai nebuvo Washingtone. Jis neteko savo verslo. Tukstančiai mokestų mokėtojų baisiai jo nekentė. Buvo kalbama, kad bus užvesta kriminalinė byla prieš jį. Vieną dieną jis staigi prasišalino į Meksiką, kur jis susidraugavo su Porfiro Diazu, gavo sidabro kasyklą ir per kelis metus sukrovė didelius turtus.

Besibaigiant aštuoniems metams buvo paskelbta, kad jis grįžta atgal. Ir dabar ve kokie stebuklai! Miestas, kuris išvarė jį, pagalios pradėjo didžiuotis tomis garbėmis, kurias jis užkrovė ant jo, pasiuntė žymiausius piliečius stotin jį pasitikti. Jis buvo atlydėtas iki jo viešbučio su šukavimais ir triumfinga muzika.

Per 75 metus pirma Shepherdo įsigalėjimo Washingtono padėtis pamažu ėjo blogyn. Pelkių kaimas atrodė paskendęs savo paties dumbluose. Buvo daug priežasčių iškėlimui sostinės į švaresnę, gražesnę ir artimesnę prie šalies centro vietą. Išleisdamas ir išeikvodamas trisdešimts milijonų dolerių, ištaisydamas puikias gatves, aikštes ir parkus visur aplinkui, Shepherdas apturėjo moralį ir finansinį tautos pripažinimą ir apie sostinės iškėlimą negalėjo buti nei kalbos.

J. L.

ATVIRUTĖS

Pasiskubinkit Jas Isigyt

Kazimieras G. Lukšys ką tik buvo sustojęs Worcestery (Mass. valstijoj) ir rodė iš Lietuvos krutamus paveikslus. Vėliau buvo užėjęs į Amerikos Lietuvio knygyną ir paliko atviručių iš įvairių Lietuvos miestų. Atvirutės puikiai nufotografuotos ir vaizduoja gyvus žemiau talpinamus Lietuvos vaizdus iš sekančių vietų:

Airiogalos	Laukuvos	Sidabravo
Alytaus	Lazdijų	Sintautų
Anykščių	Leipalingio	Skapiškio
Aukštadvario	Lelių	Skaudvilės
Balbieriškio	Leliunių	Skirsnemunės
Betygalos	Liškevos	Skuodo
Birštono	Mariampolės	Slavikų
Biržų	Mažionių	Stakliškio
Butrimonių	Meškučių	Stulgių
Čekiškės	Miraslavo	Svedasų
Daugų	Mosiedies	Šiaulių
Ežerėnų	Naumiesčio Š. A.	Šilavos
Garliavos	Naumiesčio T. A.	Šilalės
Girkalnio	Nemakščių	Švėkšnos
Grinkiškio	Onuškio	Taujėnų
Griškabudžio	Pakražantės	Tauragės
Jezno	Pakruojo	Telšių
Joniškėlio	Palangos	Tirkšlių
Joniškio	Paliunės	Tytavėnų
Josvainio	Pandelio	Udrijos
Jurbarko	Panemunėlio	Ukmergės
Kaltinėnų	Panevėžio	Utėnos
Kalvarijos	Papilės	Vabalninkų
Kamajų	Pasvalio	Vadoklių
Kartenų	Pilviškių	Varėnos
Kauno	Plungės	Veisiejų
Kazliškio	Prienų	Veiverių
Kazlų Rudos	Pumpėnų	Veliuonos
Kėdainių	Radviliškio	Viduklės
Kelmės	Ramygalos	Viksnių
Klaipėdos	Raudenų	Vilkaviškio
Kražių	Rokiškio	Vilkijos
Krekinavos	Salakų	Vilniaus
Kretingos	Salantų	Virbalio
Kuršėnų	Sedos	Višakio Rudos
Kvėdarnos	Seirijų	Žagarės
	Seredžiaus	Žeimių

Norintieji įsigyt kaikuriuos iš viršui sužymėtų vaizdų, galit juos gaut Amerikos Lietuvio Knygyne sekančių patvarkymu: Kas prisiųs 50c, tas gaus 6 vaizdus atvirutėmis; kas prisiųs $1.00, tas gaus 12 vaizdų. O kas prisiųstų $2.00, tas gaus 25 vaizdus atvirutėmis. Kreipkitės sekančiu adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 Vernon Street Worcester, Mass.

Rašo D. A. Puodžiukynas

Kinematografas

IV. GARSINĖ FILMA

Dar 1926 m. į garsinę filmą buvo žiurima gana skeptiškai. Jos ateitis buvo abejotina, nes del principo netobolumo gaunamas garsas buvo nešvarus ir neaiškus. Pirmosios garsinės filmos buvo paremtos gramafono principu. Atitinkamai filmos tekstui buvo gaminama gramafono plokštelės ir demonstruojant garsas buvo derinamas su paveiklu. Bet gramafoniniu filmu garsas buvo nepakankamai varus ir aiškus, o paveikslų suderinimas su garsu — visai netobulas. Perversmą padarė vadinamoji šviesgarsinė filma, kuri paremta visai kitu principu.

Paveikslų ir garso suderinimui seniai buvo ieškoma budų, kad paveikslas ir garsas butų galima užfiksuoti toje pačoje filmoje. Jau 1919 m. šia kryptim buvo padaryti gana vykę bandymai, bet tik po 9 metų imta labiau domėtis naujuoju principu.

Šviesgarsinės filmos paruošiamos tik pagal vieną principą, bet yra dvejetas techniškų varijantų. Abiem budais garso intensingumo svyravimai užrašomi tiesiai filmoje. Pirmuoju budu ant filmos krašto metama siauras stiprios šviesos rėželis. Fotografuojant filma slenka į priekį; lygiai filmos kraštu slenka ir siauras šviesos rėželis. Jei sugebėtume keisti šviesos rėžio intensingumą sutinkamai su garso intensingumu, tai ant filmos krašto užrašytume garsą. Techniškai visai nesunku garso intensingumo sryravimus su mikrofono pagelba paversti atitinkamais elektros srovės intensingumo svyravimais. Stipresnis garsas per mikrofoną praleidžia daugiau elektros, silpnesnis, mažiau. Įtaisoma taip, kad elektriški svyravimai reguliuotu šviesos šaltinį, kuris apšviečia siaurą filmos krašteli. Kai garsas stipresnis, mikrafonas praleidžia stipresnę elektros srovę, o sumažina šviesos versmės intensingumą, ir toje filmos vietoje, lygiai kaip fotografijos negatyve, rėželis lieka šviesesnis. Silpnesniam garsui atitinka tamsesnės vietos, todel per visą filmą einąs rėželis atrodo sudarytas iš šviesesnių ir tamsesnių vietų. Šviesesnių ir tamsesnių vietų įvairavimas visiškai atitinka garso intensingumo pasikeitimams.

Užrašant garsą ant filmos antruoju budu, šviesos šaltinis buva pastovus, bet šviesa krinta į filmą per siaurą plyšelį. Plyšelis yra reguliuojamas elektros srovės, kuri ateina nuo mikrofono. Paprastai pusė plyšelio yra uždengta, o kita pusė—šviesą praleidžia. Nuo stipresnio garso pro mikrofoną, į plyšelio reguliatorių ateina stipresnė elektros srovė, nuo silpnesnio garso — silpnesnė srovė. Silpnesnė elektros srovė plyšelį atitinkamai pailgina, silpnesnė srovė jį vėl sutrumpina. Tuo budu garso intensingumo pasikeitimai keičia plyšelio ilgį, o kartu ir puolančios šviesos kiekį. Slenkant filmai pirmyn, plyšelio ilgio pasikeitimai sudaro banguotus, šviesesnius ar tamsesnius, ruožus.

Praktiškai yra vartojama abudu pirma minėti, garso filmoje užrašymo budai. Bet abiems įrašams demonstruoti tinka vienodi aparatai. Toled iš tikro galima kalbėti tik apie vieną šviesgarsinių filmų demonstravimo budą.

Šviesgarsinei filmai demonstruoti pasinaudojama vadinamuoju fotoelektrišku narveliu. Dar praėjusio šimtmečio gale buvo konstatuota, kad apšvietus beorėje erdvėje patalpintus alkališkus metalus: seleną, kalį, rubidį, cezį ir kitus paprasta šviesa, jie išmeta elektronus, kitaip sakant, duoda silpną elektros srovę. Svarbiausia, kad elektronų srovė tam tikrose ribose yra tiesiai proporcinga apšvietimo stiprumui,, kitaip sakant, juo stipriau apšviečiamas metalas, tuo stipresnę duoda elektros srovę. Remiantis šiuo principu gaminama jautrus seleno ar kalio narveliai. Toki narveliai gali šviesos intensingumo svyravimus pakeisti elektros intensingumo svyravimais. Narveliai gaminama iš stiklo. Viena stiklinio indelio pusė apdengiama selenu ar kaliu, o kiek toliau nuo kalio sluoksnio įtaisomas tinklelis. Iš viso indelio ištraukiamas oras, ir indelis užlydomas. Kalio sluoksnis sujungiamas su neigiamu elektros baterijos polium o tinklelis—su teigiamu polium. Kai kalis neapšviestas uždaroje grandinėje, elektros srovė nebėga, nes tarp tinklelio ir kalio sluoksnio yra žymus atstumas. Bet apšvietus kalį, iš jo į teigiamąjį polių, arba anodą, skrieja elekronų debesys, kitaip sakant, grandinėje pradeda tekėti elektros srovė. Ši srovė, apskritai, yra gana silpna, bet jos stiprumas pareina nuo apšvietimo. Katodinių lempelių pagelba silpnos elektros srovės galima sustiprinti. Įjungus į tokią grandinę garsakalbį, narvelis šviesos ir intensingumo svyravimus paverčia elektros srovės svyravimais, o elektros srovės svyravimai garsiakalbyje virsta garsu. Lygiai kaip garso intensingumo svyravimai buvo verčiama elektriškais ir šviesos intensingumo svyravimais, o šie užrašomi filmoje, taip seleno ir kalio narvelis duoda galimybės šviesos intensingumo svyravimus vėl paversti garsu.

Žinant fotoelektriško narvelio veikimą, visai nesunku suprasti, kokiu budu filmos užrašas vėl verčiam garsu. Pridedama schema vaizduoja garso nurašymą nuo filmos. Filmos rėželis, ant kurio užrašytas garsas, apšviečiamas stiprios šviesos S kugeliu, o antroje filmos pusėje pastatomas fotoelektriškas narvelis C. Šviesa, perėjus per filmos rėželį, pakliuva stačiai į fotoelektrišką narvelį. Kur garsas buvo stipresnis, užrašant filmos rėželio vieta liko šviesesnė, kur garsas silpnesnis, filmos rėželio vieta tamsesnė. Per šviesesnę rėželio vietą pereina daugiau šviesos spindulių, o stipresnė šviesa fotoelektriškam narvely duoda stipresnę elektros srovę. Ši elektros srovė stiprintojo V pastiprinama ir garsiakalbyje T sukelia stipresnį garsą. Tamsesnės vietos praleidžia mažiau spindulių, ir toje vietoje garsiakalbis duoda silpesnį garsą. A ir K elektros baterijos anodas ir katodas. Tuo budu ant filmos užrašytas garsas vėl iššifruojama ir paverčiama gana švariu garsu. Fotoelektrišks narvelis yra tiek jautrus, kad reaguoja net į mažiausius šviesos pakeitimus. Todel šviesgarsinės filmos perduodami garsai yra aiškųs ir nenustoja savo atspalvių. Suprantama, kodel šviesgarsinė filma taip greit užkariavo visų palankumą, nors gramafoninių plokštelių metodas daugelį nuo garsinės filmos buvo atšaldęs.

Garsinė filma atidengė naujus techniškus, kulturiškus ir meniškus horizontus. Prieš 3—4 metus atsirado fabrikų, apie kuriuos pirmiau nė nesvajota; jie gamina fotoelektriškus narvelius. Be to, garsinių filmų gamyba radosi žymiai komplikuotesnė ir reikalauja daugiau techniškų jėgų. Kulturiškoje ir meniškoje srityse garso perdavimas padarė filmą labiau meniška, muzikališka, o drauge ir istoriška. Istoriški įvykiai dabar galima užfiksuoti ne tik paveikslais, bet kartu ir garsais — ištisomis kalbomis. Negalima įsivaizduoti, kokį įspudį dabar padarytų pasirodymas ekrane garsiųjų praeities mokslininkų ar garsiųjų politikų. Jų garsas ir paveikslai padarytų juos amžinai gyvus. Non omnis moriar — ne visas mirsiu, sakė poetas Ovidijus. Šių laikų žmogus gali visas nemirti jo paveikslai ir kalba gali ilgai pasilikti gyvosios žmonijos tarpe. — Verslas.

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio
Knygynas
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO
Greitą Pagelbą Naudojant
Pepsinic Seltzer
Kad gavus tikrą produktą, nunešk šį skelbimą vaistininkui
Rašyk
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPELĮ DYKAI

Naruševičiaus Eilės

MĘS DAUG TURIME SAVYJE

Męs daug turime savyje
Ydų nebe taip svarbių,
Kurios laikos prisirišę
Pamatinių, didelių
Ir kurios veikiai išnyksta,
Kai didžiom kertam šaknis,
Panašiai, kaip virsta medis,
Kai pakirstas buna jis.
Jei pakirsime kamieną,
Tai jį šakos ne'tlaikys
Ir pirmiau, neg' visas medis,
Nulužusios žemėn kris. —

GERAI TĖMYK PIKTO PRADŽIĄ

Gerai tėmyk pikto pradžią
Ir prigauti nesiduok.
Girdi savo sieloj balsą,
Kurs sako: pasivaktuok!
Nedaryki tai, kas gėdą
Gal iššaukt tavo sieloj
Arba kokį nesmagumą
Tavo sąžinėj grynoj!
Apsistojęs paieškoki,
O veik gausi pastebėt,
Kad tai buvo prigavimas
Norintys pikto pasėt. —

KIEKVIENAS TURI SAVO YDAS

Kiekvienas turi savo ydas,
Rupesčius, vargus,
Nuo kurių negal but liuosas
Nei vienas žmogus.
Nieks negali be pagelbos
Kitų apsieit
Ir gyvenimo kelionėj
Vienui vienas eit.
Esam stipriai susirišę
Vienas su kitu:
Aš daug priklausau nuo tavęs,
O nuo manęs — tu.
Todel visuomet privalom
Viens kitą mylėt,
Ne tiek gerais patarimais,
Kiek darbu padėt.
Turim saugoti viens kitą,
Gint nuo prapulties,
Kad sulauktume šviesesnės
Laimės, ateities. —

JEIGU ŽMOGUS NEBEGALI

Jeigu žmogus nebegali
Kaltės broliui dovanot,
Jis negali jį mylėti,
Tikrai mylinčiu pastot.
Tikra meilė beribinė
Ir užmiršti tur' skriaudas,
Tur' visiškai dovanoti
Amžinai atleisti jas.
Nėr tokių prasikaltimų
Šiam pasaulyje skaičiaus,
Kurių atleisti negalėtų
Širdis mylinčio žmogaus.

PASAKYKI, KAS YR' MOKSLAS?

— Pasakyki, kas yr' mokslas?
Klausė žmogaus išmintingo.
— Mokslas—tai pažinti žmonės
Jų gyvenimą vargingą.
Paskiau vėlei jo paklausė:
— Pasakyk, kas yr' dorybė?
— Dorybė — mylėti žmonės,
Tai žmonių meilės galybė. —

TAVO SIELA — TAI YR' TEISĖJAS

Tavo siela — tai yr' teisėjas,
Kurio klausyti privalai,
Jeigu apsaugot save nori,
Kad nepražutum amžinai.
Neužslopink sielos troškimo
Pasiekti laimės amžinos
Piktais darbais arba mintimis,
Kad nepastotum priešu jos. —

JUODVARNIS

Ant dirvonų mus brangiųjų,
Kur plaukia upelis,
Už giružių tolimųjų
Prie žalios lankelės
Juodas varnas sukranksėjęs
Pusryčiaut pradėjo,
Šale ranką pasidėjęs,
Kur žiedas žibėjo.
— Vai, paukšteli, tu juodasis,
Iš kokios šalelės?
Pasakyki mylimasis,
Keno ši rankelė?
— Už kalnų gi, mergužėle,
Toli už aukštųjų
Daug pražuvo bernužėlių,
Daugel vai jaunųjų.
Tenai mušis baisus buvo,
Kanuolės traskėjo,
Galvų tukstančiai pražuvo,
Upeliais tekėjo
Žmonių kraujas ten pralietas,
Ne vienam namely
Sunus dingo numylėtas.
Į smėlio kapelį,
Ten ne viena mergužėlė,
Parpuolus ant kelių,
Šaukė mielą bernužėlį,
Iš šalto kapelio...
Skausmai širdį surakino
Našlaitės mergelės,
Kas pražuvo — dabar žino
Kieno yr' žiedelis.
— Tą žiedelį dovanojau
Berneliui brangiausiam,
Jame ilgai aš svajojau
Rast viltį saldžiausią
Vai Dievuli, vai Aukščiausis,
Kur aš pasidėsiu?
Nėra draugo mylimiausio —
Kaip be jo kentėsiu?!...

Knygos su 25c Nuolaida Ant Dolerio

Iš čia sužymėtų knygų, daugumoj jų yra užsilikę tik po keletą egzempliorių užtai patariam pasiskubint su užsakymais. Visas šiame kataloge Knygas parduodam 25 nuošimčiu žemiau pažymėtos jų kainos; tai yra, jei imsit už doleri knygų, prisiųskit Mums 75c., o jei imtumet už $4. knygų, tai prisiųskit tris dolerius.

Štai Čia Tos Knygos:

1—Išguldytojas Sapnų. Naujai pagerinta ir papildyta laida su magiškomis skaitlinėmis. Puslapių 80. Kaina 40c., dabar .... 25c.
2—Žmogžudystė Trukyje. Apsakymas detektyvės Zofijos Aušriutės atsitikimo. Puslapių 42. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
3—Marijampolės Kunigų Marijonų Vienuolynas. Parašė Kun. Dr. Jonas Totoraitis. Puslapių 71. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
4—Vadovėlis Esperanto Kalbos. Sutaisė Kazimieras Vidikauskas. Puslapių 172. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
5—Parankiausias Budas Mokytis Angliską Kalbą. Puslapių 62. Kaina 25c.
6—Kiek Senovės Graikai ir Romėnai prisidėjo pastumėjimui Gamtos Mokslų Priekyn? Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 89. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
7—Lenkiškas Angliškas Žodynėlis. Puslapių 71. Kaina 30c., dabar 15c.
8—Lietuvos Istorija. Trečioji laida su 11 paveikslų ir 4 spalvuoti žemlapiai. Puslapių 73. Kaina $2.80, dabar $1.00
9—Pasiskaitymo Knygelė. Puslapių 68. Kaina 25c., dabar ..... 10c.
10—Pagrindinė Žemės Ukio Chemija. Puslapių 91. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
11—Sodyiaus Teologija. Parašė J. Gerutis. Puuslapių 285. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
13—Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Puslapių 235. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
14—Pavyzdžiai Rašybos ir Sintaksės Reikalui. Puslapių 72. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
15—Kaip Žmogus Mąsto. Parašė James Allen. Puslapių 51. Kaina 15c.
16—Imtynės Varguolių su Bagočiais ir Socialistų Suvienytose Valstijose Platforma. Puslapių 22. Kaina 20c., dabar ..... 10c.
17—Garo Katilų ir Mašinų Priežiura. Mašinistams ir pečkuriams Vadovėlis. Parašė Steponas Kairys. Puslapių 80. Su apdarais. Kaina 75c., dabar ..... 40c.
18—Lietuviškieji Raštai ir Raštininkai. Puslapių 243. Apdaryta. Kaina 75c., dabar ..... 50c.
19—Namelis Pustelninko. Puslapių 170. Kaina su apdarais $1.50, dabar ..... 75c.
Ta pati, be apdaru—50c., dabar ..... 25c.
20—Suvienytų Valstijų Rankvedys Del Informacijos Imigrantams ir Svetimšaliams. Puslapių 91. Kaina ..... 20c.
21—Lietuviai, ar gerais keliais žengiame priekyn. Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 47. Kaina 15c., dabar ..... 10c.
22—Koks Privalo But Vakų Auginimas ir Auklėjimas. Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 91. Kaina 40c., dabar ..... 25c.
23—Apie Turtų Išdirbimą. Parašė Schram. Puslapių 139. Kaina 60c., dabar ..... 25c.
24—Suvienytų Valstijų Prezidentai ir Karės. Puslapių 38. Kaina 20c. Dabar ..... 10c.
25—Nematomi priešai ir draugai žmonių. Puslapių 113. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
26—Teisių Vadovas ir Patarėjas. Parašė L. De Marasse. Puslapių 137. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
27—Maižiešius Kaipo Socialinis Reformatorius. Puslapių 40. Kaina 20c., dabar ..... 10c.
28—Naujos Mikaldos Sabbos Karalienės Pranašystės. Puslapių 57. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
29—Socializmas ir Žadamasis jo Rojus. Parašė Dr. A. Maliauskas. Puslapių 32. Kaina 15c., dabar ..... 10c.
30—Kova Šviesos su Tamsa. Puslapių 31. Kaina ..... 10c.
31—Aritmetikos Uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžia. Parašė Pr. Mašiotas. Puslapių 102. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
32—Kunigo Palaikai ir Jo Gaspadinės Laikai. Parašė J. V. Žilis. Puslapių 32. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
33—Kunigas Vladislovas Demskis. Jo Gyvenimas, Raštai ir Darbai. Puslapių 165. Kaina ..... 50c.
34—Surinktos Dainos iš Visos Lietuvos. Parašė P. P. Mikalauckas. Puslapių 125. Kaina ..... 35c.
35—Išpažinties Istorija. Parašė Kun. A. Giullois. Puslapių 153. Kaina dabar ..... 25c.
36—Kultura ir Spauda. Lietuvių kalbon išvertė Vaidevutis. Pulapių 153. Kaina 45c., dabar ..... 25c.
37—Vanduo and žemės, po žeme ir viršuje žemės. Puslapių 33. Kaina ..... 10c.
38—Rusiškas Angliškas žodynėlis. Puslapių 63. Kaina 75c., dabar 40c.
39—Social-Demokratų Pažvalgos ir reikalavimai. Parašė A. Antonovas. Puslapių 27. Kaina 20c., dabar ..... 10c.
40—Teisingiausias Kabalas arba Atminimas Paslapčių tavo ateityje su pagelba kozyrų. Puslapių 16. Kaina ..... 10c.
41—Jono Biliuno Biografija. Parašė V. Kapsukas. Puslapių 122. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
42—Lietuvos Rubežiai, Istoriškai Etnografiška Studija. Puslapių 20. Kaina ..... 15c.
43—4 Istorijos. Graži Haremo Nevalnike, Luoszis, Istorija Vienos Motinos ir Vaikučių. Pulsapių 62. Kaina 25c., dabar..... 15c.
44—Tikri ir Netikri Šventieji. Paveikslėliai iš Gyvenimo Kankintinių ir Kankintojų. Puslapių 61. Kaina 30c., dabar ..... 20c.
45—Statybos ir Butų Tvarkymo Įstatymai, Taisyklės, Atstatymo Apžvalga ir Kritika. Parašė Kazys Žubauskas. Puslapių 98. Kaina 50c., dabar ..... 30c.
46—Šiupinys Puikių Skaitymų. Puslapių 46. Kaina 20c., dabar..... 10c.
47—Rojus ir Pažanga. Parašė V. K. Račkauskas. Puslapių 112. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
48—Lietuvių Lenkų Unija. Parašė J. Sabrys. Puslapių 66. Kaina 35c., dabar ..... 25c.
49—Pradedamosios Aritmetikos Vadovėlis. Parašė M. Šalčius. Puslapių 84. Kaina 50., dabar ..... 25c.
50—12 Istorijų. Puslapių 99. Kaina ..... 25c.
51—Šakinas. Nedoras Žydas. Puslapių 136. Kaina 35c., dabar..... 20c.
52—Dvi Istorijos. Duktė Marių ir Sruolis iš Lietuvos. Puslapių 67. Kaina 20c., dabar ..... 10c.
53—Pramonės Demokratijos Pagrindai. Puslapių 146. Kaina 75c., dabar ..... 35c.
54—Amerika arba Rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čia atkeliaujantiems Lietuviams. Puslapių 288. Kaina 75c., dabar ..... 40c.
55—Kitas Karas. Atsišaukimas į žmonių protą. Puslapių 142. Kaina 75c., dabar ..... 40c.
56—Dešimt Metų Tautiniai Kulturinio Darbo Lietuvoje. Puslapių 99. Kaina 75c., dabar ..... 40c.
57—Išganymas Vargdienio. Puslapių 50. Kaina 25c., dabar ..... 10c.
58—Pirmieji Žiedai. Puslapių 27. Kaina 15c., dabar ..... 10c.
59—Labdarybė ir Žmoniškumas su Išvedimais, kaip šelpt nukentėjusius nuo karės ir kitų nelaimių. Puslapių 31. Kaina 15c., dabar 10c.
60—Kun. Juozas Žebris. Puslapių 24. Kaina 20c., dabar ..... 10c.
61—Trešimas ir Trašos Lietuvoje. Puslapių 24. Kaina 20c., dabar.. 10c.
62—Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų. Puslapių 585. Kaina $2.00, dabar $1.00
63—Tabakas. Kaip jis žmonėms kenkia. Puslapių 63. Kaina 20c., dabar ..... 10c.
64—Kunigų Celibatas. Puslapių 58. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
65—Elementorius ir Vaikų Skaitymėliai. Puslapių 46. Kaina..... 25c.
66—Raistas. Parašė Upton Sinclair. Puslapių 355. Kaina 85c., dabar 45c.
67—Kaip žmonės Be Ponų Gyveno. Parašė Upton Sinclair. Puslapių 249. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
68—Kun. A. Vienožinskas ir Jo Dainos. Puslapių 27. Kaina..... 15c.
69—Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Istorija. Nuo 1886 iki 1915 metų. Puslapių 547. Kaina $2.50, apdaruose, dabar..... $1.50
70—Gyvenimo Mokykla. Knyga turinti pakelt dvasią ir įkvėpt visiems norą atsižymėt mokslo ir priedermių dalykuose. Puslapių 235. Kaina $1.00, dabar ..... 60c.
71—Ethnologija arba Mokslas Apie Žemės Tautas. Puslapių 667. Kaina $2.00, dabar $1.25
72—Ištremimo Keliais. Pirmieji Bandymai. Puslapių 153. Kaina.. 25c.
73—Legendos ir Pasakojimai apie Kudikėlį Jėzų. Puslapių 144. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
74—Ponas ir Šiaučius. Apysaka parašyta per J. I. Kraševskį. Puslapių 181. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
75—3 Istorijos apie: Kajimą; Drutą Petrą ir Joną Nuogalį. Puslapių 78. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
76—Apie Dievą, Velnią, Dangų ir Pragarą. Parašė R. Ingersoll, Puslapių 72. Kaina 25c., dabar ..... 20c.

Pinigus už knygas galit siųst Money Orderiais arba 2c krasaženkliais, arba ir kitaip. Visais knygų reikalais adresuokit šitaip:

Amerikos Lietuvio Knygynas,
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Įmokant Tiktai Dešimtą Nuošimtį

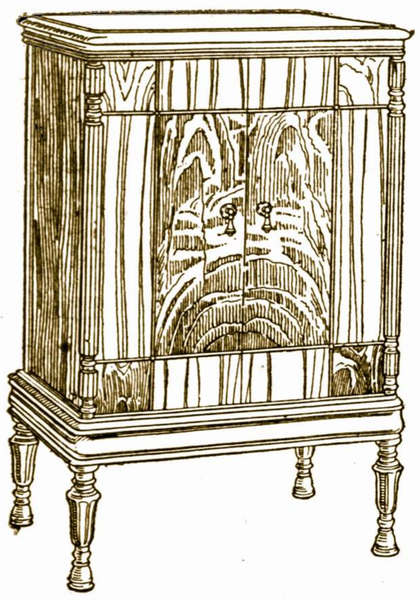

Lengvais Savaitiniais Išmokėjimais

RADIO — PIANŲ — GAIDŲ — REKORDŲ KRAUTUVĖ

Įmokant Tik 10-tą % Lengvomis Išlygomis

Mums malonu pranešt Lietuvių Visuomenei ir Draugams, kad mes esame padarę ryšius su M. Steinert & Sons kompanija, kurie yra svarbiausi Piano, Radio ir Muzikos Pirkliai Naujoje Anglijoje, Nr. 308 Main Gatvės, Worcestery. Dabar turėsime savo krautuvėje parodymui Pianų labai gerai žinomos išdirbystės kaip Steinway, Steinert, Jewett, Weber, Steck ir daug kitų, taipgi player pianų ir elektrinių reprodukuojančių pianų, taipgi pilną pasirinkimą RCA VICTOR RADIO ir STROMBERG-CARLSON RADIO.

Šie instrumentai gali but nupirkti labai lengvomis išlaidomis — UŽ DEŠIMTĄ NUOŠIMTĮ ir likusius pinigus išdalytus per du ar tris metus.

Nuoširdžiai prašom Tamistų paramos ir užtikrinam, kad Tamistoms bus suteikta puikiausias patarnavimas ir patenkinimas visuose reikaluose, kaip galima geriausiai.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon Gt.
Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8734

Budavoju naujus ir taisau senus namus. Darau planus ir duodu apskaitliavimą. Teiraukitės pas mane, tas jums nieko nelėšuos—

Vincas Degutis
Budavojimo Kontraktierius
Dial 5-5824
55 Eunice Ave. Worcester, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį
Pavalgyt
49 Millbury Gatvės

Mačionio Pranešimas

SAVO SENIEMS DRAUGAMS TEIPPAT IR NAUJIEMS

Pranešu savo seniem ir naujiem kostiumieriam, kad aš kiek laiko atgal pardaviau savo barbernę, kurioj aš dariau patarnavimą per 12 metų. Išvažiavau į Lietuvą aplankyt tėviškės. Teippat pargryžęs dirbau puikiausioje barbernėje visame Worcestery. O dabar vėl sugryžau ant Millbury gatvės ir atidariau pirmos klesos barbernę. Mes duodame puikų patarnavimą švelnaus skutimo ir plaukų kirpimo vyram, merginom ir vaikam už numažintą kainą. Teippat turiu parvežęs vokiškų labai gerų britvų. Kas norės pasipirkt malonėkit ateit, nes kaina pigi. Prašom atsi lankyt pas mane.

M. Mačionis
44B MILLBURY GATVĖS
WORCESTER, MASS.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS
GRABORIUS

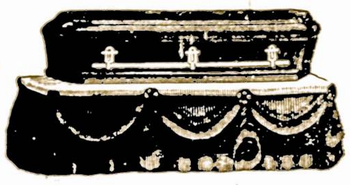

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. Tel. 5-5898

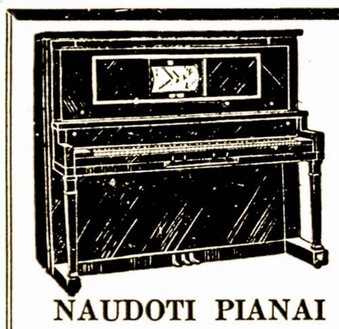

NAUDOTI PIANAI
Nuo $25. ir Aukščiau

PLAYER PIANAI
Už Žemą Kainą- $145.

VIKTROLOS
NUO $10. IR AUKŠČIAU

RADIO
UŽ NUPIGINTAS KAINAS

LENGVUS IŠMOKĖJIMAI

Geras darbas vyrams ar moterims, ieškot lietuvių, kurie norėtų pirkt pianą —— Kreipkitės pas vedėją.

M. Steinert and Sons
308 MAIN GATVĖS,
Worcester, Mass.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BIČIŲ

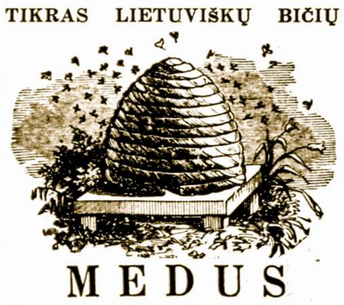

MEDUS

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:

Už stiklinę medaus kvortą $1.00
Už galioną $3.75
ir Koriukas Dovanai

Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

Vietos žinios

Liudvikas Jonas Zurlis

Išvyko Mokytojaut

Liudvikas Jonas Zurlis, sunus Liudviko ir Juzės Zurlių, nuo 39 Barclay gatvės, išvyko šeštadienį, rugsėjo 3-čią dieną į Burlington, Vermont. Liudvikas Zurlis, nors turi tik aštuonuolikos metų, buvo toks gabus, kad baigęs "Becker Business" kolegiją buvo paskirtas mokytojauti "Burlington School of Business, Vermont valstijoje.

Liudvikas Zurlis gimė Nashua N. H., bet jaunose dienose atvyko į Worcesterį su tėvais ir dabar čia gyvena. Jisai užbaigė Classical aukštesnę mokyklą 1930 metuose, gi Becker mokyklą 1932 metuose. Jo mokytojai sako, kad jis buvo vienas iš gabiausių mokinių ir taria tik pagyrimo žodžius kalbėdami apie jį. Jis ėmė dalyvumą įvairiuose mokyklos parengimuose ir atlikdavo svarbias roles parengtuose teatruose.

Nors jis buvo užimtas įvairiuose mokyklų veikimuose, jis rado laiko prisidėt prie lietuviško veikimo. Jisai priklausė prie Lietuvos Vyčių ir buvo gerai žinomas tarp jaunimo. Liudvikas Zurlis dažnai ėmė dalyvumą Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų svarbesniuose parengimuose. Jisai buvo gabus pianistas, todel buvo užprašytas dažnai imt dalyvumą programoje ir niekuomet neatsisakydavo jei tik nepasitaikė kokia svarbi priežastis. Worcesteriečiai džiaugiasi turėdami savo tarpe tokį gabų jaunolį ir linki jam kuo skaisčiausios ateities.

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

Lietuvių Senelių Sušelpimo draugija praneša suvargusioms šeimynoms, kuriom reikalinga pagelba, kad atsišauktų, nes galėsim joms suteikt pašalpą. Turime neblogų apnešiotų drabužių ir batų, visokio dydžio, vyriškų, moteriškų ir vaikų. Teipgi kartu prašome, tų žmonių, kurie turi atliekamų draubužių ir batų, perduot ką tik gali šiai draugijai, o ji išdalins pavargėliams. Prašome tų, kurie nori pašalpos arba tų, kurie turi ką nors paaukoti kreiptis prie drabužių išdavimo komisijos: K. P. Šimkonio, 7 Stanton gatvės, tel. 6-2814 ir J. Lendraitienės, 2 Brown gatvės.

Šios draugijos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio paskutinį ketvirtadienį, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, 12 Vernon gatvės, 7:330 val. vakare. Tada galima pasikalbėt su visais valdybos nariais.

L.S.S. Dr. Komitetas

Republikonų ir Demokratų Prakalbos

Worcesterio Lietuvių Piliečių Kliubas rengia dvejas prakalbas, antradienį, rugsėjo 13-tą ir ketvirtadienį rugsėjo 15-tą dieną, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Antradienį, 8-tą valandą vakare, kalbės republikonai kandidatai į aukštas valdininkų vietas ir lietuvis kalbėtojas. Ketvirtadienio vakare kalbės demokratų kandidatai kurie nori gauti didžiumą balsų laike ateinančių nominacijų.

Visi lietuviai kviečiami skaitlingai atsilankyt į šias prakalbas, kad galėtumet girdėt visų pareiškimus ir pasirinkt kurs yra vertas gauti jusų balsą. Ypač kviečiam moteris ir merginas imt dalyvumą šiose prakalbose. Kitų tautų moterys lošia svarbią rolę politikoje. Lietuvės irgi turėtų naudotis pilietiškomis teisėmis lygiai su vyrais.

Komisija

"Amerikos Lietuvio" Gegužinės Pasekmės

Rugsėjo 4-tą dieną, sekmadienį, įvyko "Amerikos Lietuvio" išvažiavimas Maironio Parke, prie Quinsigamond ežero, Shrewsbury, Mass. Kadangi toje dienoje išryto truputį lijo ir oras visą dieną nebuvo labai aiškus, tai ir ne tiek žmonių atsilankė kaip pereitais metais. Vienok, apie ketvirtą valandą susirinko tiek žmonių kad Maironio Parkas buvo pilnas.

Žmonės kurie tik atsilankė apturėjo kuo linksmiausį laiką. Ypač visiem patiko smarki Prano Navicko orkestra. Žmonės linksminosi iki vėlumos ir nė tada nelabai norėjo skirtis. Lietuviai susirinko ne tiktai iš Worcesterio, bet ir tolimų valstijų kaip Illinois, Pennsylvania, New York, New Jersey ir Connecticut. Iš New Philadelphia, Pa. atvyko Antanas Vabolas, Pranas Mačiulaitis, Vincas ir Ona Gusčiai ir Marcelė Radzevičienė. Šie žmonės išbuvo keleta dienų Worcestery ir apsistojo pas Januskevičius, Aušros Vartų parapijos vargonininką. Demokratų ir republikonų partijos kalbėtojai pertraukė žmonių pasilinksminimą trumpam laikui, bet žmonės laik prakalbų pasielgė pavyzdingai ir atydžiai klausėsi. Lietuviai tuomi parodė savo mandagumą ir susipratimą.

Apie šeštą valandą po-pietų įvyko aštuonių laimėjimų traukimas: pirmas laimėjimas, $10. auksu teko Onai Degutienei, 55 Eunice Ave., Worcester, Mass.; antras laimėjimas $5.00 auksu, teko J. J. Walsh, 509 Main gatvės, Rendham, Pa.; trečias laimėjimas, $2.50 auksu teko Jean Provost, 2387 Aylwin gatvės, Montreal, Canada; ketvirtas, penktas, šeštas, septintas ir aštuntas laimėjimas teko sekantiems: D. Arbach, 132 Lacka ave Duryea. Pa.; Mike Gaizauskas, P. O. Box 666, Farmington, Ill.; B. Latakas, 124 Endicott gatvės, Worcester, Mass.; J. B. 254 Millbury gatvės, Worcester, Mass.; ir Antosė Valangevičienė, 26 Esther gatvės, Worcester, Mass. Apart šių laimėjimų , Maironio Parke, buvo ir kitų gerų progų laimėt, tai žmonės buvo pilnai patenkinti.

Abelnai "Amerikos Lietuvio" išvažiavimas turėjo gerą pasisekimą ir tuo pačiu laiku liko gražaus pelno.

"Amerikos Lietuvis" išreiškia širdingą padėką visiems žmonėms iš arti ir toli kurie atsilankė ir tiems kurie savo darbu prisidėjo prie pasisekimo šio metinio išvažiavimo. Rengėjai

Surengė Išvažiavimą

Šv. Jurgio draugijos pereitame susirinkime, rugsėjo 3-čią dieną, šeštadienio vakare, nutarė surengt išvažiavimą Maironio Parke, šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 17-tą ir 18-tą dieną. Išvažiavimas prasidės 3-čią valandą po pietų ir baigsis sekmadienį, 10:30 valandą vakare. Išvažiavimas bus įvairus ir linksmas. Vasaros laiko pabaigoje visi turėtų paskutinį kartą susirinkt gražiame Maironio parke, ir pasilinksmint kol oras patogus. Šv. Jurgio draugijos veikiamoji komisija ir išvažiavimo rengimo komitetas nuoširdžiai užkviečia visus. V. K. B.

Pranešimas

APRUPINKITE ŠILUMĄ ŽIEMAI

Jau artinasi ruduo ir netrukus sulauksime žiemos šalčius. Dabar laikas prisirengt ir įsitaisyt sau puikiausį "Oil Burner," kuriuo galima patogiai apšildyt namus aliejumi. Įtaisymas kainuoja pigiai. Kurie norėtų daugiau sužinot apie šį naujausį šildymo budą lai kreipiasi pas: Joną Bačinską, Jr. Worcester, Mass., Tel. 5-1127.

PARSIDUODA

Turiu pardavimui namų, krautuvių, gasolino stočių, ukių ir kitokių įvairių rušių "biznių". Kuris žmogus įdomautusi galėtų sau įsigyti vieną iš šitų biznių su labai mažu įnešimu.

Su visokiais nuosavybių pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės pas Joną V. Bačinską, 362 Millbury gatvės, Worcester, Mass. Tel. 5-1127 ir 3-7748.

RCA Victor ir Stromberg Carlson Radio
Gali But Nupirkti
Labai Prieinamomis Mėnesinėmis Mokestimis
Gausus Nuleidimas Už Jusų Seną Radio, Kada
Mainot su Vienu iš Šių Naujų Išdirbysčių Radio
Svarbiausia Musų Biznio Dalis Yra Musų Geriausias Patarnavimas
M. STEINERT & SONS, 308 MAIN STREET
DIAL 5-2506 WORCESTER

Dviejų Draugijų Išvažiavimas Pavyko

L.R.K.S.A. 41-mos kuopos ir Šv. Petronėlės Moterų ir Merginų draugija buvo surengę išvažiavimą rugp. 28-tą dieną, kurs pavyko kuo puikiausiai. Žmonių atsilankė gana skaitlingai ir todel liks tom draugijom gražaus uždarbio. Abiejų draugijų rengimo komisija taria nuoširdžiai ačiu visiems žmonėms, kurie atsilankė. Ne tik atėjo žmonės iš Worcesterio ir apielinkės, bet buvo atsilankę net iš tolimų valstijų, kaip Illinois, New York, Connecticut ir iš Californijos. Matėsi net iš Pennsylvanijos valstijos teipgi keli automobiliai.

Reiškiam širdingą padėką vietiniams Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų parapijų klebonams už gražų garsinimą, kas patraukė didžiumą parapijonų. Padėkojame "Amerikos Lietuvio" administracijai už skelbimą savo laikrašty apie išvažiavimą ir tariam ačiu "Garso" redakcijai už patalpinimą žinių apie musų gegužinę. Reiškiame širdingą padėką musų draugijų aukotojam, kurių buvo gana daugelis. Dėkojame abiejų draugijų darbininkams už jųjų pasidarbavimą del šio pikniko pasisekimo. Rengimo komisijon teipgi priklauso daug padėkos, nes išvažiavimas pasisekė visais atžvilgiais.

Abiejų Draugijų Valdyba

Didelis Išvažiavimas

Šv. Vardo Marijos Draugija, didžiausia Moterų Draugija Worcesterije, rengia milžinišką pikniką, išvažiavimą, sekmadieny, rugsėjo 11-tą, 1932m., Maironio Parke. Piknikas prasidės tuojaus po pirmai valandai po pietų ir trauksis lig nakties vėlumos.

Pelnas šio pikniko bus skiriamas ligiai: Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų Parapijom. Taigi visi Worcesterio lietuviai sukruskit,seni, jauni, dideli, maži, vyrai moterys, mergaitės, ir vaikinai, visi yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyt į didžiausios Moterų Draugijos pikniko.

Bus visokių užkandžių, gėrymų, galėsit pasimaudyt, ir linksmai praleisit laiką. Garsi šimkaus orkestra grąjis visokius šokius, galėsit seni ir jauni pašokti kiek tik kas norėsit.

Chorai abiejų parapijų yra užkviesti, tai išgirsite naujausių lietuviškų dainų. Užkviesta abiejų prapijų dvasiškija ir kun. J. J. Jakaitis, kurs neseniai sugryžo iš Lietuvos. Rengimo komisijon įeina sekančios: Elzbieta Kupstienė, Petronė Bačinskienė, Ona Bačienė, Marijona Dirsiutė, Julė Aliukienė, Katarina Palubeckienė, Agota Lukosevičienė ir Kazė Stepčinskienė.

Bus visokių sportų, storų ir plonų moterų lenktynės, ir virvės traukimas. Žodžiu sakant bus visokių pasilinksminimų, taigi visi kas tik gyvas atsilankyt, kas nebus tai paskui gailėsis.

Jau baigiasi vąsara, mažai jau piknikų tebebus, taigi imkite dabar progą. Taigi visi lietuviai sukruskime, ir padarykim šitą vieną iš didžiausių piknikų ką kada ,turėjom. Valio! visi į Maironio Parką pasilinksmint šv. V. M. rengiamame išvažiavime.

Kviečia visus nuoširdžiai Valdyba.

JAUNIMAS VYKS Į WESTFIELDĄ

Worcesterio jaunimo gražus burelis yra pasiruošęs vykt į Westfield, Mass., šeštadienio vakare, rugsėjo 10-tą dieną, kada įvyks dideli šokiai klieriko J. Naudžiaus naudai. Klierikas Naudžius išvyks pirmadienį, rugsėjo 12-tą dieną, tęsti teologijos mokslus, Montreal, Kanadoje, Grand Seminarijoje. Kaip daugybė kitų klierikų, jis turi sunkenybes iš medžiaginės pusės. Todel jo geri draugai surengė šokius rugsėjo 10-tą dieną, jo naudai. Šokiai įvyks Šv. Kazimiero svetainėje, 22 William gatvės. Prašome jo reikalą atjausti ir su visa širdimi jį paremt. Įžanga tik 25 centai. Juozas Žemaitis pardavinėja tikietus šiems šokiams. Visi kviečiami atsilankyt. Rengėjai

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina $1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

PARENGIMAS MAIRONIO PARKE ŠEŠTADIENĮ

Šv. Kazimiero parapija rengia žaidimo vakarą ir šokius, šeštadienį 6:30 valandą vakarę, Maironio Parke. Šis parengimas bus vienas iš linksmiausių šįmet. Svečiai turės progą palošt su kortomis, o po tam pasišokt kiek tik kas norės. Maironio Parkas dabar pasidarė viena iš populiariškiausių vietų Worcesterio apielinkėje ir visi, kurie tik atsilanko, visuomet apturi kuo linksmiausį laiką. Todel visi kuo daug svečių etaonietaoieeeeeeee skaitlingiausiai atsilankykite. Bus daug svečių, kadangi Worcestery įvyks Blaivininkų seimas. Nepraleiskite tokios puikios progos pasilinksminti.

Komisija

WORCESTERIO LIETUVIŲ BENO PRAKTIKOS

Worcesterio Lietuvių Beno rudens ir žiemos sezono praktikos prasidės trečiadienį, rugsėjo 14-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos mokyklos svetainėje, 8-tą valandą vakare. Beno vadas bus Juozas K. Žemaitis, gi jo pagelbininkas bus Juozas Alavošius. Visi kurie nori pramokt ir kurie jau moka grajyt bet nori grajyt su geru benu, malonėkite atsilankyt ir prisidėt prie prakilnaus ir naudingo lietuviško veikimo. Valdyba

ŠEIMYNIŠKA GEGUŽINĖ PILNAI PASISEKĖ

Šeimyniška gegužinė kuri įvyko Kazimiero Kerbelio ukėje turėjo pasisekimą visais atžvilgiais. Kerbeliai niekuomet nesitikėjo, kad tiek daug žmonių atsilankys. Kada suėjo 150 žmonių, jie nustebo, nes manė, kad nė pusės tiek nebus. Svečiai kurie atsilankė buvo užganėdinti, turėjo visko ko tik norėjo pavalgyt ir išsigert. Pamatę gražią Kerbelių ukę, svečiai šoko grajinant smagiai armonikų orkestrai, paskui žaidė ir dainavo. Visi kurie atsilankė sakė, kad geriausia ir linksmiausia gegužinė iš visų kur jiem teko dalyvaut. Kerbeliai reiškia širdingą padėką visiems žmonėms kurie atsilankė. Rengėjai

BLAIVININKŲ SEIMAS SEKMADIENĮ

Metinis Blaivininkų Draugijos seimas prasidės sekmadienio ryte, 11-tą valandą iškilmingomis mišiomis, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Kun. Dr. Navickas, M. I. C. pasakys pamokslą. Po pietų įvyks Blaivininkų seimo sesijos posėdis, gi vakare įvyks iškilminga vakarienė, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Seimo sesijas atidarys kun. J. Bakanas, Blaivininkų Centro pirmininkas. Laike vakarienės kalbės žymųs visuomenės veikėjai: kun. J. Bakanas, kun. A. Petraitis, kun. dr. Navickas, kun. V. Puidokas, ir kun. J. J. Jakaitis, M. I. C. Teipgi bus muzikališka programa vadovaujant Juozui K. Žemaičiui, vargonininkui.

L. J. GREGOIRE
Visokios Rušies Batų Taisymas už Pigiausias Kainas
Užtrinų Apsaugos Padarytos Sulyg Reikalo
59 WARD STREET
Tel. Dial 5-1593